

AANVULLENDE VOORSTELLEN

Bij de aanbieding van de Programmabegroting 2021

Amstelveen, 6 oktober 2020
Z20-049752 D20-342022

AANVULLENDE VOORSTELLEN bij Programmabegroting 2021**Inhoudsopgave**

0. Algemene beschouwing:	Blz.	3
1. Financiële beschouwing		5
1.0. Algemeen		5
1.1. Structurele begrotingspositie		5
1.2. Algemene Reserve		7
2. Voorstel structurele middelen		10
2.1. Totaaloverzicht		10
2.2. Postgewijze toelichting		11
3. Voorstel eenmalige middelen		14
3.1. Totaaloverzicht		14
3.2. Postgewijze toelichting		16
4. Voorstel investeringsplan maatschappelijk vastgoed		23
4.0. Algemeen		23
4.1. Inkadering		23
4.2. Totaaloverzicht en voorgestelde besluitvorming		24
4.3. Postgewijze toelichting		25
5. Voorstellen reserves		27
5.0. Algemeen		27
5.1. Reserve Stedelijke Vernieuwing		27
5.2. Reserve Duurzaamheid		28
6. P.M.-posten ; openstaande agenda en risicoprofiel		30
6.1. Weerstandscapaciteit		30
6.2. Risico's		30
6.3. Openstaande Agenda		31
7. Gevraagde besluiten		32
BIJLAGEN		
Bijlage 1:	Septembercirculaire gemeentefonds & BUIG-budgetten (bijstandsgelden)	
	Bijlage 1A: Uitkomsten septembercirculaire 2020 gemeentefonds	34
	Bijlage 1B: Uitkomsten bekendmaking BUIG-budgetten 2020/2021	40
Bijlage 2:	Nadere uitwerking/toelichting systematiek maatschappelijk vastgoed	42
Bijlage 3:	Nadere uitwerking bestedingskader reserve duurzaamheid / PLECK 2.0.	43

0. Algemene beschouwing

Het boekwerk Programmabegroting 2021 bevat de vertaling van de reeds vastgestelde bestuurlijke kaders tot en met de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2021. In nauwe samenhang hiermee behandelt het pakket "Aanvullende voorstellen Begroting 2021" nog openstaande ontwikkelingen waarvan de besluitvorming bij de Perspectiefnota is aangehouden in het licht van de grote onzekerheden vanwege de coronapandemie".

Amstelveen en corona

Eerste prioriteit is het acteren op de directe gevolgen van de coronapandemie. Hierop plegen wij een maximale inzet in geld, tijd en capaciteit. Hiervoor heeft uw raad ten laste van de algemene reserve € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor het Lokaal Coronafonds. In samenhang met de begroting 2021 maken we via Tweede Tijdvakrapportage, de balans op van het lopende jaar.

Sinds de geleidelijke vermindering van de coronabeperkingen vanaf mei 2020 is het maatschappelijk leven langzaam en gedeeltelijk weer op gang gekomen. De continuering van de 1,5-meter samenleving leidt daarbij voor een aantal sectoren tot forse beperkingen. In ons lokaal ondersteuningsbeleid zetten wij volop in op behoud en herstel van bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie van Amstelveners. Daarbij ondersteunen wij alle creativiteit en eigen kracht, die inwoners de afgelopen maanden hebben laten zien. Op die manier houden we vast aan de koers uit het coalitieakkoord, op weg naar "een zekere en stabiele toekomst voor Amstelveen, daadkrachtig, betrokken en sociaal".

Begin september hebben wij u de rapportage aangeboden over de uitwerking van de bestuursopdracht 'Herstel maatschappelijke effecten corona'. De rapportage bevat een aantal handvatten voor de aanpak van lokaal maatschappelijk herstel. Ondersteuning van inwoners die hun werk of inkomen verliezen heeft eerste prioriteit. Daarnaast is aandacht voor jeugd en extra inzet op schuldhulpverlening noodzakelijk. De culturele sector is zwaar getroffen en heeft onvoldoende reserves om de financiële schade binnen de eigen bedrijfsvoering op te lossen. Wij werken aan een sectorspecifiek ondersteuningspakket dat invulling geeft aan de Culturele Agenda. Uit de rapportage blijkt dat er nog veel onduidelijkheden zijn over de structurele effecten van de coronabeperkingen. Daarom houden wij de vinger aan de pols en zullen we flexibel inspelen op mogelijke problemen, die in de lokale samenleving kunnen ontstaan.

Onzeker

De financiële toekomst is hoogst onzeker, met als drie hoofdlijnen:

- De coronapandemie
- De financiële verhouding (m.n. tekorten sociaal domein en herverdeling belastingcapaciteit)
- De samenwerking AA

Begroting 2021: blijven investeren, flexibel en proactief

Dat laat onverlet, dat wij blijven kijken naar wat mogelijk is en gericht blijven op het benutten van kansen en mogelijkheden. Tegelijkertijd willen we voorbereid zijn op minder gunstige scenario's. Flexibiliteit en wendbaarheid, pro-actief handelen vinden wij belangrijk. Om maximaal weerbaar te zijn zetten wij stappen om extra financiële ruimte vrij te kunnen maken, c.q. keuzes en afwegingen te kunnen maken over de volle breedte van ons bestaande uitgavenpakket (begrotingsdoorlichting). Wij blijven gericht op onze centrale doelstelling: Een Amstelveen waar het goed wonen en werken is; we gaan voor het handhaven van een hoogwaardig voorzieningenniveau, een gezonde financiële positie en een lage lokale lastendruk.

Blijven investeren in Amstelveen

In lijn met het Rijksbeleid onderkennen we het belang van een overheid die juist nu durft te blijven investeren in de samenleving. Dit komt tot uitdrukking in een gevarieerd en omvangrijk pakket aanvullende voorstellen met € 1,7 miljoen aan extra structurele uitgaven en € 63 miljoen aan nieuwe investeringen en overige eenmalige uitgaven. Dit laatste omvat grote bedragen voor de herontwikkeling Legmeer, onderwijshuisvesting en Sport/Zwembad. Om dit mogelijk te maken is naar onze mening het moment aangebroken om op weloverwogen wijze de stap te zetten van "sparen vooraf" naar "betalen tijdens gebruik" voor investeringen in maatschappelijk vastgoed. Dit in combinatie met het behoud van een structureel gevoede reserve stedelijke vernieuwing als opvolger van de reserve "sparen vooraf".

Toekomstbestendig financieel beleid

Hoewel aanvaard vóór de coronapandemie hebben wij, in inmiddels volstrekt andere tijden en omstandigheden bij onze afwegingen nadrukkelijk ook betrokken de motie "toekomstbestendig financieel beleid". De strekking van de motie, het borgen van een duurzaam gezonde financiële huishouding is immers onverminderd relevant en actueel. Dit hebben wij langs twee lijnen gestalte gegeven:

- In de eerste plaats hebben wij de (investerings)agenda voor de korte termijn concreet financieel vertaald en ingepast in een sluitende begroting met de reservepositie op peil.
- In de tweede plaats schetsen wij een balans tussen enerzijds nog openstaande posten, ambities en risico's en anderzijds de maatregelen om hiermee om te gaan: begrotingsdoorlichting, taakstelling op de organisatie en ozb-verhoging.

Financiële positie gemeenten "uit het lood"

Dat de financiële positie van gemeenten "uit het lood is" door achterblijvende structurele bekostiging vanuit het Rijk geldt ook voor Amstelveen. Ook Amstelveen ziet zich geplaatst voor een groot structureel tekort op Jeugd ten opzichte van de hiervoor van het Rijk ontvangen middelen (via decentralisatie 2015, na aftrek van bezuiniging). Mede door oplopende kortingen op onze algemene uitkering door de opschalingskorting en door een overmaat in de verevening van (ten onrechte) veronderstelde eigen belastingcapaciteit op de algemene uitkering staat hiervan nog ruim € 3 miljoen open. Dit bedrag hebben wij incidenteel gedekt voor 2020 en 2021. De structurele inpassing is in de eerste plaats afhankelijk van de lopende discussie met het Rijk over extra budget gelet op de grote tekorten over de volle breedte van gemeenteland. Daarnaast onderzoeken we de uitgavenontwikkeling en mogelijkheden om de kostenbeheersing te verbeteren en uitgaven te verminderen. Indien en voor zover het Rijk onvoldoende met extra, structurele compensatie "over de brug komt" zullen alsdan voorstellen worden voorbereid voor structurele bijstelling en inpassing van de jeugduitgaven na 2022.

Lokale lasten stijgen met 4,45%

Last but not least is een extra ozb-verhoging in de toekomst een reëel scenario als de plannen van het Rijk doorgaan om de gemeentefondsgelden anders te gaan verdelen, waarbij Amstelveen geacht wordt haar voorzieningen voor een veel groter deel uit de OZB te bekostigen. In dat licht beperken wij de ozb verhoging in deze begroting tot de inflatiecorrectie van 2,75%. Forse, onbeïnvloedbare kostenstijgingen bij de inzameling en verwerking van afval maakten een stijging van de afvalstoffenheffing met 8% noodzakelijk. Samen met een bescheiden stijging van het rioolrecht met 2% betekent dit een gemiddelde woonlastenstijging van 4,45%. Dit betekent, dat een meerpersoonshuishouden in een gemiddelde koopwoning in Amstelveen in totaal voor de aanslagen ozb, afvalstoffenheffing en rioolrecht per maand € 2,80 meer gaat betalen. De voorstellen tot aanpassing van de tarieven/lokale lasten leggen wij op de gebruikelijke wijze voor via een apart collegevoorstel Tarievennota met bijbehorende belastingverordeningen.

1. Financiële beschouwing

1.0. Algemeen

Met behoud van een structureel sluitende meerjarenbegroting en een voldoende reservepositie komt structureel € 1,7 miljoen en incidenteel € 63 miljoen beschikbaar voor ontwikkelingen die onontkoombaar zijn en/of belangrijk voor Amstelveen om doorgang te vinden.

Dit Hoofdstuk schetst de hoofdlijn van deze aanvullende voorstellen. Eerst komt eerst de structurele begrotingspositie aan orde en daarna de reservepositie.

In de volgende hoofdstukken worden achtereenvolgens nader uitgewerkt:

- De voorstellen structurele middelen en eenmalige middelen (Hoofdstukken 2 en 3)
- Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed (Hoofdstuk 4)
- Actueel financieel kader Reserves Duurzaamheid en Stedelijke Vernieuwing (Hoofdstuk 5)
- P.M.-posten; openstaande agenda en risicoprofiel (Hoofdstuk 6)

Hoofdstuk 7 geeft een recapitulatie van de voorgestelde besluitvorming. De voorgestelde besluiten komen terug in het collegevoorstel "aanbieding Programmabegroting 2021 met bijbehorende aanvullende voorstellen".

1.1. Structurele begrotingspositie

Onze voorstellen monden uit in het volgende structureel sluitende meerjarige begrotingsbeeld. Onder het overzicht volgt een leeswijzer/toelichting.

STRUCTUREEL BEGROTINGSBEELD BEGROTING 2021-2024	bedragen x 1.000 euro			
	positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging/overschot			
	2021	2022	2023	2024
A. Voorstel structurele middelen	1.715	1.699	1.699	1.699
B. Investerings maatschappelijk vastgoed				
B.1. kapitaallasten inv.plan maatsch. vastgoed	169	420	1.890	2.353
* inzet structurele dotatie sparen vooraf	-169	-420	-1.890	-2.353
B.2. structurele dotatie stedelijke vernieuwing		353	353	353
B.3. ingroei structurele investeringsruimte		152	152	152
C. Structurele dekking				
C.1. Inzet structurele reservering vanuit Perspectiefnota 2021	-1.599	-2.075	-2.075	-2.075
C.2. Afroming post onvoorzien uitgaven	-130	-130	-130	-130
D. P.M.-posten; openstaande agenda en risicoprofiel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# enerzijds ... (ruimtevregend naar de toekomst)				
* risico's financiële verhouding verdeelstelsel (uitbreiding inkomensverevening)				
* risico's financiële verhouding sociaal domein (bijstand/BUIG, jeugd, etc.)				
* risico's/onzekerheid impact coronapandemie				
* beheer/inrichting overkapping A9				
* verdere ingroei structurele investeringsruimte				
* groei van de Stad & stedelijke vernieuwing				
* overige openstaande ambities/ontwikkelingen				
# anderzijds ... (ruimte biedend naar de toekomst)				
* taakstelling organisatie				
* begrotingsdoorlichting				
* ozb-verhoging				
E. TOTAAL-GENERAAL TEKORT / OVERSCHOT				
# Per saldo t.l.v. de algemene reserve				
# Per saldo t.g.v. de algemene reserve	-14	-1	-1	-1

Leeswijzer/Toelichting:

1. Deze nota bevat een pakket aan voorstellen voor nieuwe structurele uitgaven tot een bedrag van € 1,7 miljoen (regel A). Hoofdstuk 2 geeft hiervan een gedetailleerd overzicht met postgewijze toelichting, waarnaar wij kortheidshalve verwijzen;
2. De keuze om investerings in maatschappelijk vastgoed voortaan niet meer ineens te dekken via "sparen vooraf", maar om de kapitaallasten van deze investeringen te dekken via de exploitatiebegroting komt in het structurele beeld tot uitdrukking door het opnemen van de kapitaallasten van deze investeringen, oplopend tot € 2,35miljoen in 2024. Dekking hiervoor is de inzet van een deel van de structurele dotatie aan de reserve "sparen vooraf" (regel B.1.). Samen met een toevoeging aan deze dotatie van € 0,35miljoen (regel B.2.) blijft dan een structurele dotatie aan de hernoemde reserve stedelijke vernieuwing beschikbaar van € 1 miljoen. Daarnaast vraagt de nieuwe systematiek ook een verdere ingroei van structurele investeringsruimte in de komende jaren. Voor deze periode is hiervoor een structureel bedrag van € 0,15 miljoen opgenomen vanaf 2022 (regel B.3.). Hoofdstuk 4 geeft een specificatie van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed. Deze wijziging van de systematiek raakt ook de eenmalige middelen (Hoofdstuk 2). Een uitvoeriger toelichting, c.q. uitwerking van de nieuwe systematiek vindt u in bijlage 2;
3. Het boekwerk Programmabegroting 2021 bevat de vertaling van de reeds vastgestelde bestuurlijke kaders tot en met de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2021. In het licht van de grote onzekerheden vanwege de coronapandemie zijn veel nieuwe ontwikkelingen die besluitvorming vragen op dat moment aangehouden tot een geïntegreerde behandeling in de begrotingsraad. Hierin voorziet deze nota "Aanvullende voorstellen behorend bij de Begroting 2021". Conform de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2021 kent de vertrekpositie voor de begroting 2021 een structurele ruimte, c.q. reservering ten behoeve van deze aangehouden behandeling van nieuwe ontwikkelingen. Dit betreft een bedrag van € 1,6 miljoen in 2021 en structureel € 2,1 miljoen vanaf 2022. Deze ruimte wordt nu ingezet als dekking voor de opgenomen nieuwe, structurele uitgaven (regel C.1.). Om tot een structureel sluitende begroting 2021 te komen resteert dan nog een klein verschil (afgerond € 0,1 miljoen) dat kan worden gedekt door een afroaming van de post voor onvoorzien uitgaven (regel C.2.). Ons meerjarig kader kent jaarlijks een structurele stelpost onvoorzien. Deze post is in achterliggende jaren (2019/2020) vooral ingezet voor eenmalige uitgaven. Dat maakt het mogelijk de structurele stelpost nu met afgerond € 0,1 miljoen te verlagen;
4. Naast concrete aanvullende voorstellen is sprake van ontwikkelingen die nu nog niet concreet zijn vertaald maar de komende tijd verder kunnen worden uitgewerkt (regel C). Dat betreft in de eerste plaats enkele capacitaire ontwikkelingen in het sociaal en fysiek domein die betrekking hebben op zowel Aalsmeer als Amstelveen. In afstemming met het college van B&W Aalsmeer zoeken wij hiervoor dekking binnen de bestaande begroting(en). In de tweede plaats is sprake van een breed palet aan overige risico's en beleidsambities. Centraal staat hier het vinden en bewaren van de balans tussen enerzijds ruimteveragende ontwikkelingen en anderzijds trajecten om hiervoor ruimte te bieden. Hoofdstuk 6 besteedt hier aandacht aan.

Voorstel

- 1.1. Instemmen met een structureel sluitend begrotingsbeeld 2021-2024 met daarin opgenomen de mutaties conform het overzicht in paragraaf 1.1. met bijbehorende toelichting, omvattende:
 - (a) extra uitgaven cf. het voorstel structurele middelen ad. afgerond € 1,7 miljoen cf. het totaaloverzicht met toelichting in Hoofdstuk 2;
 - (b) extra kapitaallasten cf. het investeringsplan maatschappelijk vastgoed oplopend tot € 2,35miljoen per 2024 met als dekking een evengrote verlaging van de structurele dotatie sparen vooraf zoals toegelicht in Hoofdstuk 3;
 - (c) een structurele verhoging van de dotatie aan de reserve sparen vooraf, c.q. stedelijke vernieuwing van € 353.000 met ingang van 2022;
 - (d) een ingroeibedrag structurele investeringsruimte van € 152.000 met ingang van 2022;
 - (e) inzet van de beschikbare structurele stelpost reservering begrotingsruimte ad. € 1.599.000 in 2021 en structureel € 2.075.000 vanaf 2022;
 - (f) afroaming van de post voor onvoorzien uitgaven met € 130.000.

1.2. Algemene Reserve

Onze voorstellen monden uit in de volgende stand en ontwikkeling van de algemene reserve met een minimumomvang boven de € 15 miljoen. Onder het overzicht volgt een leeswijzer/toelichting.

Algemene reserve		bedragen x duizend euro				
	cumulatief	2020	2021	2022	2023	2024
Geraamde stand per 1 jan		12.900	35.904	17.420	15.052	23.318
<u>A. mutaties vertrekpositie PN21</u>						
A.1. winstafdrachten grondexploitaties & ov. loc.ontw.		6.390	3.508	7.669	10.081	5.752
A.2. verkoop Eneco		37.500				
A.3. eenmalige toekenningen besl.v. t/m PN21		-29.780	-13.547	-5.417	0	
A.4. Lokaal Coronafonds		-15.000				
A.5. overig specifieke besluitvorming		2.180	2.661	2.164	750	
<u>B. Wijz. syst. inv. maatsch. vastgoed (vrijval. reserves)</u>						
B.1. vrijval reserve "sparen vooraf"	3.000	3.000				
B.2. vrijval reserve wijkcentrum Noorddammerlaan	1.200	1.200				
B.3. vrijval reserve wijkcentrum Alleman	2.600	2.600				
B.4. vrijval reserve Piet Hein	5.900	5.900				
B.5. vrijval best.res. tbv gymzaal, c.a. HWC	3.700	3.700				
B.6. vrijval reserve Landtong	7.200	7.200				
	23.600					
<u>C. Overige mutaties aanv. voorstellen begroting 2021</u>						
C.1. Voorstel eenmalige middelen begroting 2021 * structureel bedrag groslijst '20	-24.871	-3.695 -121	-10.477	-6.684	-2.565	-1.450
C.2. Septembercirculaire	4.460	2.835	625	1.000		
C.3. Toeristenbelasting '21/'22	-1.800		-700	-1.100		
C.4. Tweede Tijdvakrapportage	-1.459	-905	-554			
C.5. BUIG-gelden (bijstandsbudgetten)		0	p.m.			
<u>D. P.M.-posten; openstaande agenda en risicoprofiel</u>						
D.1. enerzijds ... (ruimtevrager naar de toekomst) * risico's financiële verhouding (Jeugd, BUIG) * risico's / onzekerheden coronapandemie * beheer/inrichting overkapping A9 * groei van de Stad & stedelijke vernieuwing * overige openstaande ambities/ontwikkelingen						
D.2. anderzijds ... (ruimtebiedend naar de toekomst) * taakstelling organisatie * begrotingsdoorlichting (incl. screening reserves) * reserve duurzaamheid voor inv. duurzaamheid * evt. onderuitputting Lokaal Coronafonds						
stand per 31 dec		35.904	17.420	15.052	23.318	27.620

Leeswijzer/Toelichting:

1. Startpunt is de stand van de algemene reserve per 1jan20 cf. de jaarrekening 2019 ad. € 12,9 miljoen. Vervolgens geeft rubriek A de mutaties '20-'24 weer cf. besluitvorming tot en met de Perspectiefnota 2021. Samen vormt dit de vertrekpositie. De rubrieken B en C bevatten de nieuwe voorstellen (zie hierna);

2. De hiervoor al genoemde systematiekwijziging voor de dekking van investeringen in maatschappelijk vastgoed heeft verschillende effecten binnen de begroting, waaronder de vrijval van een aantal reserves zoals vermeld in rubriek B. De systematiekwijziging gaat in voor projecten waarvoor de afschrijving nog van start moet gaan. De oude systematiek blijft gelden voor afgesloten projecten die reeds volgens de oude systematiek in afschrijving zijn genomen met een bijbehorende reserve dekking kapitaallasten. Daarmee resteert nog een cluster investeringen maatschappelijk vastgoed die nog niet de fase van afschrijving hebben bereikt, maar waarvoor al wel op een eerder moment reserves zijn gevormd voor de eenmalige dekking. Deze aparte reserveringen vallen vrij ten gunste van de algemene reserve nu de kapitaallasten op andere wijze worden gedekt. Dit betekent een aanwas van de algemene reserve met € 23,6 miljoen. Een uitvoeriger toelichting, c.q. uitwerking van de nieuwe systematiek vindt u in bijlage 2;
3. Deze nota bevat een voorstel eenmalige middelen tot een bedrag van € 24,9 miljoen (regel C.1.). Hoofdstuk 3 geeft hiervan een gedetailleerd overzicht met postgewijze toelichting, waarnaar wij kortheidshalve verwijzen. Een klein "overloopbedrag" vanuit de jaarschijf 2020 van het voorstel structurele middelen staat hier opgenomen ter wille van de financieel-technische verwerking, maar valt inhoudelijk onder Hoofdstuk 2;
4. Verder zijn nog vier andere ontwikkelingen opgenomen:
 - (a) In de eerste plaats € 4,5 miljoen incidenteel voordeel septembercirculaire (regel C.2). Structureel komt het Rijk niet met extra geld over de brug, maar incidenteel wel. Naast opschorting opschalingskorting, een extra jaarschijf 2022 met incidentele Jeugdgelden en een verwachte onderuitputting BCF omvat dit ook compensatiegelden corona. Deze laatste post is goed voor bijna de helft van het voordeel. De ontvangsten coronacompensatie komt ten gunste van de algemene reserve, omdat reeds een Lokaal Coronafonds is gevormd ten laste van de algemene reserve. Bijlage 1A bevat een verdere uitwerking, waarnaar wij kortheidshalve verwijzen;
 - (b) Bij de Perspectiefnota 2020 is een meeropbrengst toeristenbelasting ingeboekt op basis van het meer in lijn brengen van ons tarief met de regio. De coronapandemie heeft de hotelsector (zakelijk en toeristisch) in de regio Amsterdam hard geraakt. In deze uitwerking is de ingeboekte meeropbrengst toeristenbelasting opgeschort, voornamelijk incidenteel voor '21/'22 (regel C.3.). Dit gaat in totaal om € 1,8 miljoen;
 - (c) Tegelijkertijd met de begrotingsvoorstellen ligt ook de Tweede Tijdvakrapportage voor, met een beeld van het lopende jaar, inclusief de financiële effecten van de coronapandemie en de stand en ontwikkeling van het Lokaal Coronafonds. De prognose voor het lopende jaar betekent voor de algemene reserve een nadeel van € 1,46 miljoen (regel C.4.);
 - (d) Het Rijk heeft 30 september de definitieve BUIG-budgetten (bijstandsgelden) per gemeente voor 2020 naar buiten gebracht, alsmede de eerste, voorlopige budgetten voor 2021 (regel C.5.). Voor Amstelveen komt het definitieve budget 2020 € 0,85 miljoen hoger uit. Dit blijft achter bij de actuele prognose van de werkelijke extra stijging van de bijstandsuitgaven boven onze begroting ad. € 1,3 miljoen. Het tekort is een corona-effect voor eigen rekening, waarvan we voorstellen dit ten laste te brengen van het Lokaal Coronafonds. Voor 2021 komt er aanvullend extra geld, maar staat de wijze van verdeling nog niet vast. Ook de kostenontwikkeling 2021 is nog onzeker. Voornamelijk gaan wij structureel voor 2021 en verder uit van een neutrale verwerking. Bijlage 1B bevat een verdere uitwerking waarnaar wij kortheidshalve verwijzen.
5. Naast concrete aanvullende voorstellen is sprake van ontwikkelingen die nu nog niet concreet zijn vertaald maar de komende tijd verder kunnen worden uitgewerkt. Dat geldt zowel voor de structurele begrotingspositie als voor de reservepositie. Kortheidshalve verwijzen wij naar de toelichting in paragraaf 1.1., sub 4 en naar Hoofdstuk 6;
6. Per saldo blijft de omvang van de algemene reserve boven de € 15 miljoen. De geraamde stand per 31dec24 bedraagt afgerond € 27,6 miljoen. Dit is exclusief de reserve stedelijke vernieuwing met een omvang van afgerond € 10 miljoen, inclusief het hieruit dekken van € 7 miljoen onrendabele top Legmeer. Een stevige reservepositie is ook nodig gelet op toekomstige ontwikkelingen (ambities, verplichtingen en risico's) die nog niet in deze cijfers zitten (zie de p.m.-posten).

Voorstel

1. Instemmen met de volgende mutaties ten gunste en ten laste van de algemene reserve conform het overzicht in paragraaf 1.2. met bijbehorende toelichting:
 - (a) de vrijval uit reserves tot een totaalbedrag van € 23,6 miljoen vanwege de wijziging systematiek investeringen maatschappelijk vastgoed;
 - (b) extra eenmalige uitgaven conform het voorstel eenmalige middelen ad. afgerond € 24,8 miljoen met toelichting in Hoofdstuk 3;
 - (c) verwerking van de uitkomsten van de septembercirculaire, inhoudende:
 - (c1) incidentele bedragen ten gunste van de algemene reserve (via het begrotingssaldo) van € 2.835.000 in 2020, € 625.000 in 2021 en € 1.000.000 in 2022;
 - (c2) het in samenhang met specifieke taakmutaties binnen de algemene uitkering verwerken van de volgende direct samenhangende posten:
 - c2.1 € 15.000 structureel met ingang van 2020 voor de uitvoering waterschapsverkiezingen;
 - c2.2 € 17.000 in 2020 en € 32.000 in 2021 voor brede aanpak dak- en thuisloosheid;
 - c2.3 € 15.000 aanvullende middelen in 2020 tot en met 2022 voor Kansrijke Start;
 - c2.4 € 14.000 in 2021 tot en met 2024 voor versterking lokale omgevingsveiligheidsdiensten;
 - (d) incidenteel in 2021 (€ 0,7 miljoen) en 2022 (€ 1,1 miljoen) laten vervallen van de ingeboekte meeropbrengst toeristenbelasting;
 - (e) verhoging van de bijstandsuitgaven met incidenteel € 1,3 miljoen in 2020 en structureel € 0,85 miljoen per 2021 met een samenhangende verhoging van de uitkering BUIG ad. € 0,85 miljoen structureel vanaf 2020 en dekking van het incidentele tekort 2020 ad. € 0,45 miljoen ten laste van het Lokaal Coronafonds.

2. Voorstel structurele middelen

2.1. Totaaloverzicht en voorstel

Deze paragraaf bevat via een gespecificeerd voorstel om structurele middelen beschikbaar te stellen voor ontwikkelingen die onontkoombaar zijn en/of belangrijk zijn voor Amstelveen om doorgang te vinden. Cumulatief meerjarig leiden de opgenomen posten tot een beslag op structurele begrotingsruimte van € 1,7 miljoen.

Onderstaand overzicht zet dit voorstel op een rij. Erna volgt een postgewijze toelichting.

Omschrijving	port.-houder	bedragen x 1.000 euro					toelichting paragraaf
		structureel					
		2020	2021	2022	2023	2024	
SOCIAAL DOMEIN							
AM-Match, 70% verdien capaciteit doelgroep <i>* reeds in bestaande begroting gedekt</i>	Ba		583	583	583	583	2.2.1.
			-167	-183	-183	-183	
Armoedepreventie, thuisadministratie (vrijwilligers)	Ba	25	45	45	45	45	2.2.2.
Hoger tekort Jeugd (special. hulp en jeugdbesch.)	Be						2.2.3.
a) maatwerkdienstverlening 18-					P.M.	P.M.	
c) geëscaleerde zorg 18- (jeugdbescherming)					P.M.	P.M.	
d) lagere uitkering Voogdij/18+ (meicirc20)			225	225	225	225	
Uitvoeringskosten invoering abbon.tar. Wmo <i>* bijdrage Aalsmeer</i>	Ba		328	328	328	328	2.2.4.
			-82	-82	-82	-82	
ONDERWIJS & ONTPLOOIING							
Cultuureducatie met Kwaliteit <i>* via eigen begroting</i>	Be		72	72	72	72	2.2.5.
			-51	-51	-51	-51	
Educatie museum JAN	Ra		6	6	6	6	2.2.6.
OPENBARE RUIMTE							
Boombeheer: Eikenprocessierups	Go		55	55	55	55	2.2.7.
Pontje Nessersluis	El		-5	-5	-5	-5	2.2.8.
Kostenontwikkeling huishoudelijk afval <i>dekking via tarieven</i>	Go		380	380	380	380	Tariefvennota '21
			-380	-380	-380	-380	
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING							
Energiebesp. maatr. Gebouwen nav Infoplicht	Be		-169	-169	-169	-169	2.2.9.
Toez. sloopmelding incl. asbest naar Omgevingsdienst	Ra		220	220	220	220	2.2.10.
Milieutoezicht naar Omgevingsdienst, wettelijke taken	Ra		192	192	192	192	2.2.10.
Visie op ontwikkelingen <i>* dekk. via doorb. derden</i>	Go	96	191	191	191	191	2.2.11.
			-100	-100	-100	-100	
Handhavingskosten Huisvestingsverordening <i>* waarvan reeds via PN20</i>	El		300	300	300	300	2.2.12.
			-100	-100	-100	-100	
Nieuw systeem woonruimteverdeling	El		22	22	22	22	2.2.13.
BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID							
Woonfraude (continuering ingezet beleid, incid.)	Bu		150	150	150	150	2.2.14.
TOTAAL		121	1.715	1.699	1.699	1.699	

2.2. Postgewijze toelichtingen

2.2.1. AM-Match, 70% verdien capaciteit doelgroep

De uitvoering van de Participatiewet wordt gedeeltelijk uitgevoerd door AM match. Dit betreft met name het begeleiden naar zo regulier mogelijk werk van de doelgroep met een verdien capaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Naast het bieden van job coaching voor kandidaten die al dan niet met de inzet van loonkostensubsidie aan het werk zijn wordt door AM-match het nieuw beschut werk uitgevoerd. De door het Rijk doorgevoerde stelselwijziging met andere wijze van bekostiging (afbouw/bezuiniging WSW en niet-kostendekkend Participatiebudget voor nieuwe doelgroep) maakt een extra structurele bijdrage van de gemeente noodzakelijk. Deze kosten voor inzet op begeleiding naar werk staan in direct verband met de bijstandskosten en hiervoor te ontvangen uitkering BUIG.

2.2.2. Armoedepreventie, thuisadministratie & communicatie

Naar aanleiding van de motie 'Focus op armoedepreventie en perspectief voor minima' hebben wij twee zaken uitgewerkt:

- Het voorkomen dat inwoners in de problemen komen doordat zij hun administratie niet op orde hebben of op orde krijgen is het hoofddoel van de vrijwillige Thuisadministratie. Gezien het aantal inwoners en de problematiek waar de vrijwilligers van de thuisadministratie mee te maken krijgen is de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de inzet van een coördinator. Om deze inzet te continueren is voor 2020 een bedrag van € 25.000 noodzakelijk en voor de jaren daarna € 45.000.
- intensivering communicatie over de verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Hiervoor hebben wij bedragen opgenomen in 2021 en 2022.

2.2.3. Hoger tekort Jeugd

Belangrijke structureel knelpunt in de financiële verhouding Rijk-gemeenten is het tekort op Jeugd. Het Rijk heeft tot en met 2022 wel incidenteel extra toegekend, maar geen structurele oplossing. En ook met de incidentele extra gelden zijn de tekorten niet opgelost. De tekorten liggen landelijk boven de € 1 miljard per jaar, de incidentele extra tegemoetkoming is voor 2021/2022 € 0,3 miljard per jaar.

Ook Amstelveen kent een fors tekort op Jeugd, waarvan een deel nog ongedekt. De structurele inpassing is in de eerste plaats afhankelijk van de lopende discussie met het Rijk over extra budget gelet op de grote tekorten over de volle breedte van gemeenteland. Daarnaast onderzoeken we de uitgavenontwikkeling en mogelijkheden om de kostenbeheersing te verbeteren en uitgaven te verminderen. Indien en voor zover het Rijk onvoldoende met extra, structurele compensatie "over de brug komt" zullen alsdan voorstellen worden voorbereid voor structurele bijstelling en inpassing van de jeugduitgaven. In afwachting hiervan hebben wij voor 2021/2022 incidentele dekking opgenomen in het voorstel eenmalige middelen (zie overzicht paragraaf 3.1.; afgerond € 3,2 miljoen per jaar).

Een autonome bijstelling aan de inkomstenkant op de uitkering voor Voogdij/18+ van € 225.000 (meicirculaire 2020) is wel structureel in de cijfers verwerkt.

2.2.4. Uitvoeringskosten abonnementstarief Wmo

Met de invoering van het abonnementstarief voor Wmo voorzieningen met een vaste eigen bijdrage per 1jan19 is het aantal aanvragen met 20% toegenomen. Voor de afhandeling hiervan is structureel meer formatie nodig, zowel voor het beoordelen van de aanvragen (door indicatieadviseurs) als voor de administratieve afhandeling. Deze post hebben wij in afstemming met het college van Aalsmeer in beide begrotingen, c.q. begrotingsvoorstellen opgenomen.

2.2.5. Cultuur met kwaliteit

Met een groei van het inwonertal boven de 90.000 is Amstelveen met ingang van 2021 aangewezen als rechtstreeks deelnemende gemeente in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit. Amstelveen ontvangt rechtstreeks een Rijksbijdrage (maximaal € 72.000) wanneer een overeenkomstig bedrag aan eigen gemeentelijk budget wordt ingezet ("matching"). Deze matching kan voor het grootste deel plaatsvinden via de bestaande inzet op cultuureducatie. Aanvullend is een beperkt bedrag van € 21.000 opgenomen.

De extra inzet dient om de kwaliteit en kracht van cultuureducatie te versterken en cultuureducatie verder te verankeren binnen het onderwijs. Binnen Cultuureducatie met Kwaliteit wordt gewerkt aan: kwaliteitsverbetering van cultuureducatie door het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en culturele sector, het vergroten van de professionalisering van leerkrachten, culturele partners en penvoerder ten aanzien van cultuureducatie, het ontwikkelen van integrale cultuureducatie in verbinding met andere vakken en het verbinden van binnen- en buitenschools cultuuraanbod om de culturele omgeving dichter bij leerlingen te brengen. Bij scholen die vanuit een eerdere regeling reeds ondersteuning kregen bij het vormgeven van cultuureducatie wordt ingezet op borging. Specifiek wordt aansluiting gezocht met nieuwe scholen om hen te begeleiden bij het vormgeven van cultuureducatie

2.2.6. Educatie museum JAN

Museum JAN heeft de ambitie om een gedegen educatief programma aan te bieden. De vraag hiernaar is groot. Het museum krijgt op dit moment al veel aanvragen, maar heeft niet de ruimte om dit aan te bieden. Museum Jan heeft de wens om een lokaal in het naastgelegen monumentale schooltje met grote frequentie te gebruiken als educatieve ruimte. Het is een unieke kans om hier ruimte te creëren voor schoolklassen, workshops voor jeugd, volwassenen en families, expositieruimte voor bijv. eindexamenklassen etc. Een invulling als deze is op andere plekken al zeer succesvol gebleken. Er is incidenteel € 50.000 nodig voor het gereedmaken van het lokaal en jaarlijks € 6.000 ter compensatie van de geplande huurverhoging door de gemeente na de renovatie van schooltje.

2.2.7. Bestrijding eikenprocessierups

Amstelveen wordt net als veel andere gemeenten in Nederland geconfronteerd met overlast door de eikenprocessierups. De nesten van deze rups moesten worden bestreden om overlast voor de inwoners te beperken. De extra kosten die in 2019 zijn gemaakt om externe bedrijven in te huren om nesten weg te halen waren € 55.000. Dit bedrag is bij de Perspectiefnota 2021 incidenteel toegekend voor 2020 en ons voorstel is nu om dit bedrag structureel in de begroting op te nemen. Verder plaatsen we nestkastjes en bloembollen om daarmee natuurlijke vijanden aan te trekken. Desondanks zal enige mate van overlast niet kunnen worden voorkomen, daarvoor is de eikenprocessierups te talrijk. Het Amsterdamse bos is een besmettingsbron die door zijn omvang voor overlast zal blijven zorgen. Op den duur zal de natuur een nieuwe balans vinden waardoor de overlast zal afnemen

2.2.8. Pontje Nessersluis

Amstelveen betaalt aan de gemeente De Ronde Venen een jaarlijkse bijdrage in de exploitatie van het pontje bij Nessersluis. Wij zijn met de gemeente De Ronde Venen in overleg over de toekomstige bijdrage, mede in het licht van een (forse) investering door De Ronde Venen in een nieuwe veerpont. In onze voorstellen hebben wij eenmalige bijdrage opgenomen van € 150.000 onder gelijktijdig laten vervallen van de jaarlijkse bijdrage.

2.2.9. Energiebesparende maatregelen gebouwen (wettelijk)

Per 1 juli 2019 is de Informatieplicht energiebesparing van kracht. Deze wettelijke plicht houdt in, dat gebouweigenaren per die datum aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) dienden te rapporteren over uitgevoerde energiebesparende maatregelen in gebouwen met een verbruik boven 50.000 kWh of 25.000 m³ gas. Confrontatie van de rapportages met een door RVO gehanteerd overzicht maakt duidelijk, welke maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder nog niet zijn uitgevoerd. Zelfstandig uit te voeren maatregelen hiervan dienen binnen 2 jaar na de rapportage door de gebouweigenaar te zijn uitgevoerd. De verplicht uit te voeren maatregelen, voor het overgrote deel vervanging van bestaande verlichting door led-verlichting, vergen voor de gemeente Amstelveen een budget van € 1.030.000. Dit bedrag hebben wij opgenomen in het voorstel eenmalige middelen. In samenhang hiermee hebben wij tegelijkertijd een structurele besparing verwerkt van € 169.000 op basis van vertaling van de terugverdieneffecten via huren/subsidies en dotatie aan onderhoudsvoorziening. Daarbij gaan wij uit van 50%/50% verdeling van de structurele besparing tussen huurder en verhuurder (terugverdientijd investering 5 jaar, huurverhoging op basis van 10 jaar).

2.2.10. Taken naar Omgevingsdienst: Sloopmeldingen inclusief Asbest en Milieutoez. wettelijke taken

Twee ontwikkelingen leiden tot extra uitgaven via het uitvoeren van milieutaken door de Omgevingsdienst:

1. Recent is door een uitspraak van de Hoge Raad duidelijk geworden, dat het behandelen van en het toezicht op sloopmeldingen met asbest een wettelijke basistaak is die door een Omgevingsdienst moet worden uitgevoerd
2. Ook de kwaliteit en uitvoering van andere wettelijke taken betreffende milieutoezicht door de gemeente staan onder druk. De gemeentelijke organisatie heeft onvoldoende schaal/omvang om voldoende zicht te hebben op ons bedrijvenbestand en te voldoen aan de geldende kwaliteitscriteria. De risico's op incidenten nemen daardoor toe en daarmee het bestuurlijke afbreukrisico.

Overdracht aan de Omgevingsdienst betekent in beide gevallen een kostenverhoging aangezien de Omgevingsdienst deze taak op een hoger niveau uitvoert dan de gemeente. Via de begrotingsdoorlichting zullen we mogelijkheden voor prioritering van gemeentelijke toezicht en handhaving nader bezien.

2.2.11. Visie op ontwikkelingen

De ontwikkeling van de stad Amstelveen is afgelopen jaren in rap tempo versneld. De behoefte aan ruimtelijke sturing op het samenspel van de projecten neemt daarmee ook toe. De motie 'Hoogbouw, maar niet tot elke prijs' roept het college op om op basis van 1 project tot een visie te komen voor een breder gebied. Vastgesteld kan worden dat wenselijk is om ons te ontwikkelen van een reactief faciliterende organisatie naar minimaal een pro-actief faciliterende organisatie. Daarvoor is nodig dat – voordat er sprake is van een initiatief – de gemeente Amstelveen zichzelf al een beeld heeft gevormd van haar ambities en uitgangspunten voor de ontwikkeling van bepaalde gebieden. Dat vraagt om uitbreiding van de beleidscapaciteit (deels incidenteel, deels structureel) op ruimtelijke ordening en stedenbouw in het algemeen, alsmede ook uitbreiding van de strategische advies/programmamanagement capaciteit voor een aantal complexe stedelijke opgaven, zoals de transformatie van Legmeer, het KLM terrein en stedelijke vernieuwing. Daarbij gaan wij ervan uit, dat wij ook een deel van deze kosten uiteindelijk bij concrete projecten, c.q. belanghebbenden in rekening kunnen brengen.

2.2.12. Handhavingskosten Huisvestingsverordening

Op 1 januari 2019 trad de Huisvestingsverordening 2018 in werking, op 1 februari de Uitvoeringsregels Wonen 2019. Naast de woonruimteverdeling wordt nu ook de woonruimtevoorraad geregeld. Zaken die in 2018 illegaal waren, maar vaak wel werden gedoogd, zoals woningdelen en vakantieverhuur, zijn nu vergunningplichtig dan wel gebonden aan voorwaarden. Handhaving van deze regelgeving heeft financiële implicaties: Vergunningsaanvragen moeten worden getoetst, de handhaving woonfraude en WABO moeten worden versterkt en er moet capaciteit komen om bezwaren af te handelen. Bij de vaststelling van de regelgeving is dit niet meegenomen. Bij de Perspectiefnota 2020 is € 100.000 structureel beschikbaar gesteld. Inmiddels blijkt dit bedrag ontoereikend. In totaal is € 300.000 benodigd, waarin het nu voorliggende voorstel voorziet.

2.2.13. Nieuw systeem woonruimteverdeling

Het nieuwe woonruimte verdeelsysteem zal naar verwachting medio 2021 operationeel worden. Aan de implementatie van dit nieuwe systeem zijn kosten verbonden. Momenteel wordt gewerkt aan de uitwerking van dit nieuwe systeem en zijn de hieraan verbonden kosten nog onduidelijk. Besluitvorming hierover kan pas plaatsvinden als goed inzichtelijk is wat de financiële consequenties zijn. Vooralsnog is voor de herinrichtingskosten en communicatie voor Amstelveen een eenmalig bedrag van € 50.000 bedrag ingeschat en zijn de structurele kosten vooralsnog geschat op € 22.000 per jaar.

2.2.14. Woonfraude

Met eenmalige middelen is een aantal jaren geleden het Schijnwerperbeleid ingezet. Dit betreft (intensivering van) toezicht en handhaving op illegaal gebruik van woningen, waaronder criminele activiteiten. De aanpak van hennepsteelt is geborgd in de vaste formatie maar de laatste jaren is er een toename te zien van dossiers op het gebied van woonfraude. Structurele voortzetting van dit beleid achten wij, gezien de effectiviteit van de interventies, gewenst. Woonfraude staat in zeer nauw verband identiteitsfraude, handhaving van de woonregels en ondermijnende activiteiten en is mede een schakel in het up to date houden van het BRP. De integrale aanpak die in de afgelopen jaren in- en extern is opgebouwd zal verder ontwikkeld worden. Hiervoor hebben wij € 150.000 opgenomen in dit voorstel.

3. Voorstel eenmalige middelen

3.1. Totaaloverzicht en voorstel

Deze paragraaf bevat een gespecificeerd voorstel om eenmalige middelen beschikbaar te stellen voor ontwikkelingen die onontkoombaar zijn en/of belangrijk zijn voor Amstelveen om doorgang te vinden. Cumulatief meerjarig leiden de opgenomen posten tot een beslag op de algemene reserve van afgerond € 24,9 miljoen.

In onze begrotingsvoorstellen kiezen wij waar mogelijk in veel gevallen voor incidentele toekenning van middelen in plaats van structurele toekenning om flexibiliteit in de uitgaven te vergroten en om de vanzelfsprekendheid te doorbreken om eenmaal verworven budgetten te blijven uitgeven en eenmaal ingezet beleid te blijven uitvoeren zonder expliciete momenten van nieuwe afweging of dit nog nodig is;

Navolgend overzicht zet dit voorstel op een rij. Erna volgt een postgewijze toelichting.

Totaaloverzicht voorstel eenmalige middelen

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	port.-houder	eenmalig					toelichting paragraaf
		2020	2021	2022	2023	2024	
SOCIAAL DOMEIN							
Hoger tekort Jeugd (special. hulp en jeugdbesch.)	Be						2.2.3.
a) maatwerkdienstverlening 18-			2.835	2.835			
c) geëscaleerde zorg 18- (jeugdbescherming)			350	350			
b) extra inzet jeugdhulpverl. groei cl./zwaarte			100	100	100		
Uitbreiding schuldhulpverlening (incl. vroegsign.)	Ba		600	600	600		3.2.1.
Intensivering "van werk naar werk"			400	400	400		3.2.2.
Renovatie Noorddammercentrum	Ba		200				3.2.3.
Overige voorstellen sociaal domein		40	425	115			3.2.4.
ONDERWIJS & ONTPLOOIING							
<u>Sport</u>							
Compensatie BTW nadeel AveenSport	El		99	104			3.2.5.
Doorontwikk. Lokaal Sportakkoord	El		30	30			3.2.6.
<u>Cultuur</u>							
Programma historisch besef (monumenten)	Ra	60	110	110			3.2.7.
Cultuuragenda '20-'24	Ra	80	355	55			3.2.8.
Educatie museum JAN	Ra		50				2.2.6.
Platform C	Be/Ra		100	100			3.2.9.
<u>Onderwijs</u>							
Gerichte versterking onderwijs	Be		100	100	100		3.2.10.
* t.l.v. onderwijsbegroting			-100	-100	-100		
Onderwijshuisvesting IHP '20-'24	Be						IHP '20-'24
a) verplaatsen dependance SOU en uitbr. loc. Pand.			300				
b) 1e olp en meub. Amstell. intern. school			132				
c) tijd. huisv. Orion			708				
d) voorb.kredieten uitbr. AC en nieuwb. Scheg			400				
ECONOMIE & DUURZAAMHEID							
Duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie	Go		50				3.2.11.
* t.l.v. reserve duurzaamheid			-50				
Subsidiooloog	Bu	135	135	135			3.2.12.
OPENBARE RUIMTE							
Groen	Go	100	630	580			3.2.13.
Dierenwelzijn	Go		30				3.2.14.
Skatebaan Aveen-Zuid (motie)	Go		390				3.2.15.
Subsidie groene daken	Go		100	100			3.2.16.
* t.l.v. reserve duurzaamheid			-100	-100			
Uitwerking mobiliteitsvisie	El	25	25				3.2.17.
Pontje Nessersluis	El		150				2.2.8.
Motie schoon Aveen: extra schoon in weekend	Go		150				3.2.18.
Zondagopenstelling afvalbrengstation	Go	24	57				3.2.18.
Kostenontwikkeling huishoudelijk afval	Go	450					Tarievennota '21
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING							
Energiebesp. maatr. Gebouwen nav Infoplicht	Be	1.030					2.2.9.
Ontwikkelvisie Legmeer, projectorganisatie	Go		750	750	750	750	5.1.
Grote projecten	Ra/El						3.2.19.
# projectorganisatie en communicatie				263	700	700	
# oprit Schouburggarage		1.400					
# inpassing Aveen lijn			250				
Portefeuillemanager stedelijke projecten	Go	144	144				3.2.20.
Visie op ontwikkelingen	Go	67	135	135			2.2.11.
* dekk. via doorb. derden			-75	-75			
Transitie Omgevingswet	Go		300				3.2.21.
* bijdrage Aalsmeer			-75				
Nieuw systeem woonruimteverdeling	El		50				2.2.13.
Pilot "Onder de Pannen"	El		20	25	25		3.2.22.
* rijksbijdrage			-20	-25	-25		
Beleidsmedewerker Wonen	El		110	110			3.2.23.
* bijdrage Aalsmeer			-28	-28			
BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID							
Avond nieuwe inwoners	Bu		15	15	15		3.2.24.
OVERHEAD							
Digitale dienstverlening	Be	140	140				3.2.25.
TOTAAL		3.695	10.477	6.684	2.565	1.450	
cumulatief		3.695	14.172	20.856	23.421	24.871	

3.2. Postgewijze toelichtingen

3.2.1. Uitbreiding schuldhulpverlening (incl. vroegsignalering)

Op het gebied van schuldhulpverlening verwachten wij de komende jaren extra budget nodig te hebben. Enerzijds vanwege de verwachte toename van het aantal inwoners die met schulden te maken gaat hebben vanwege de Corona-crisis en anderzijds vanwege een wetswijziging per 1 januari 2021 met betrekking tot vroegsignalering. In onze voorstellen hebben wij voor de jaren 2021 tot en met 2023 per jaar € 600.000 extra middelen vrijgemaakt voor schuldhulpverlening. In het beleidsplan schuldhulpverlening dat in december aan de raad wordt aangeboden zijn de plannen rondom schuldhulpverlening verder in detail uitgewerkt.

3.2.2. Intensivering "van werk naar werk"

De coronacrisis heeft de verschillen en bestaande problemen op de arbeidsmarkt vergroot. Er zijn meer werkzoekenden, vaak met meer recente werkervaring en daarmee beter gekwalificeerd, terwijl het aantal vacatures fors achteruit is gegaan. Er is voor mensen die al werkzoekend waren voor corona, meer concurrentie bij minder vacatures. In dit kader is het actieplan werkgelegenheid geschreven. Het actieplan gaat over het arbeidsfit maken en houden van werkzoekenden die (nu) niet kansrijk zijn op de huidige arbeidsmarkt. Uiteraard wordt bij de acties rekening gehouden met de transformatie van de dienstverlening gericht op duurzame plaatsing en de online middelen die we daarbij willen inzetten. Het actieplan werkgelegenheid wordt in de commissie B&S besproken. In onze voorstellen treft u hiervoor eenmalige bedragen aan van € 400.000 per jaar in 2021 tot en met 2023.

3.2.3. Renovatie Noorddammercentrum

Onderzoek naar de renovatie en revitaliseringsmogelijkheden van het gebouw Noorddammercentrum heeft uitgewezen dat extra middelen nodig voor een volwaardige, toekomstbestendige inrichting (€ 60.000) en voor duurzaamheidsmaatregelen (€ 140.000). Wij hebben hiervoor in totaal € 200.000 opgenomen in onze voorstellen. Zo realiseren wij een kwalitatief goed centrum voor de stad, wijk en buurt dat qua renovatie, revitalisering en verduurzaming in lijn is met de aanpak van de eerder vernieuwde wijkcentra."

3.2.4. Overige voorstellen sociaal domein

Diverse overige beleidsontwikkelingen binnen het sociaal domein geven aanleiding om hiervoor relatief beperkte bedragen vrij te maken. Deze voorstellen staan hieronder op een rij met daarna een toelichting.

Omschrijving		bedragen x 1.000 euro					
		port.-houder	eenmalig				
			2020	2021	2022	2023	2024
a) Uitbreiding Odensehuis	Ba			40	40	40	
* dekk. uit bestaand budget mantelzorgonderst.				-40	-40	-40	
b) Ouderenadvies	Ba			100			
c) Cliëntondersteuning	Ba			75			
d) Armoedepreventie, comm. ondersteuning (motie)	Ba			30	35		
e) Participatievisie	Be			40	30		
f) Budget schrijnende gevallen	Ba			50			
g) Innovatiefonds Zorg en Welzijn	Ba			50	50		
h) Capaciteit transformatie soc.dom.	Ba		40	80			
Overige voorstellen sociaal domein			40	425	115	0	0

- ad a): Wij geven uitvoering aan de aanvaarde motie "Geef het Odensehuis de ruimte" (jul19). Daarbij sluiten wij op één van de aanbevelingen uit de motie, namelijk "Breidt (...) het Odensehuis uit qua openingstijden en ruimten". In plaats van de drie dagen zal het Odensehuis vijf dagen per week open zijn. Eén van de extra dagen wordt niet in Alleman ingevuld, maar zal worden gebruikt om activiteiten in de omgeving te ondernemen. Deze uitgave past binnen het bestaande budget voor mantelzorgondersteuning.

- ad. b): Wij zien een flinke toename van de vraag naar ouderenadvies. De verwachting is dat de toename in 2021 doorzet. Hiervoor hebben wij een bedrag opgenomen. De structurele inbedding willen wij nader onderzoeken en bezien in overleg met het zorgkantoor.
- ad. c): Wij zien een stijging in het aantal inwoners dat gebruik maakt van onafhankelijke cliëntondersteuning. Het bieden van onafhankelijke cliëntondersteuning is een wettelijke taak die in Amstelveen wordt uitgevoerd door stichting MEE. Voor 2021 hebben wij een bedrag opgenomen. Voor latere jaren willen wij de ontwikkeling volgen.
- ad. d): Een toelichting op deze post staat in paragraaf 2.2.2.
- ad. e): In het laatste kwartaal van 2019 is het online participatieplatform: denkmee.amstelveen.nl gelanceerd om invulling te geven aan de wens digitale middelen in te zetten ten behoeve van participatie. De implementatie in 2021 van de nieuwe participatievisie (raadsbesluit 19sep20) brengt aanvullende kosten met zich mee.
- ad. f): Het budget schrijnende gevallen kan door professionals worden ingezet voor klanten die tussen wal en schip vallen binnen de landelijke en lokale wetgeving en daardoor geen of niet snel genoeg hulp/ondersteuning kunnen krijgen vanuit reguliere financieringsstromen en in een schrijnende situatie verkeren. Bij de begrotingsbehandeling 2020 is hiervoor een bedrag beschikbaar gesteld in 2020. Wij hebben nu ook voor 2021 en 2022 een bedrag opgenomen.
- ad. g): Het innovatiefonds is in 2018 ingesteld om innovatieve projecten van inwoners, organisaties en ondernemers te financieren. Tot en met 2022 is er jaarlijks 50.000 beschikbaar. Vanuit de raad is de wens is geuit om innovatie extra te stimuleren. Hiervoor hebben wij een extra bedrag opgenomen.
- ad. h): De lopende transformatie sociaal domein in welzijn en zorg wordt voor een groot deel gefinancierd door bestaande activiteiten om te buigen en organisaties anders te laten (samen) werken. Toch blijkt deze intensieve beleidsagenda incidenteel enige extra capaciteit te vragen. Daarbij valt te denken aan het organiseren van bijeenkomsten met externe partijen die bij de transformatie betrokken moeten worden, en in het analyseren en inventariseren van gegevens om goed te kunnen sturen. In het bijzonder is aandacht nodig voor de doorontwikkeling van de bewoners initiatiefgroepen en voor de ombuiging naar werken in de wijken. Ook toenemende aanvragen voor het zorginnovatiefonds en nieuwe initiatieven in de vorm van een budget schrijnende gevallen en lief- en leedstraten vragen aandacht, c.q. inzet.

3.2.5. Compensatie BTW nadeel AveenSport

Per 1 januari 2019 geldt de btw-vrijstelling in de sport. De btw-lasten kunnen niet meer worden verrekend bij de Belasting. Als compensatie heeft het ministerie van VWS de specifieke uitkering stimulering sportaccommodaties (SPUK) in het leven geroepen. Echter, vanwege de overschrijding van het gehanteerde plafond is er voorlopig maar 82% verleend. De niet verleende 18% is voor AmstelveenSport een onvoorziene gebeurtenis waarvoor de gemeente, conform de exploitatieovereenkomst, een vergoeding beschikbaar stelt.

3.2.6. Doorontwikkeling Lokaal Sportakkoord

Toenmalig sportminister Bruno Bruins heeft in de zomer van 2018 samen met de sport, gemeenten en maatschappelijk betrokken partners een Nationaal Sportakkoord gesloten met als hoofddoel om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Om deze ambitie te realiseren wil de gemeente Amstelveen graag, gehoor gevend aan de oproep van de Minister, via een lokaal sportakkoord met lokale partijen ambities op het gebied van sport en bewegen binnen de gemeenten waarmaken. In juni 2020 is een eerste sportakkoord opgeleverd, dat verdere uitwerking vraagt naar een sportakkoord 2.0, met een bredere betrokkenheid vanuit sportinstellingen, welzijn, onderwijs, zorg, AmstelveenSport en de gemeente. Ten behoeve van deze bredere inbreng en om een extra impuls aan de sportactiviteiten te kunnen geven is € 30.000 opgenomen voor de jaren 2021 en 2022.

3.2.7. Programma historisch besef (monumenten)

Op het beleidsveld monumenten komen in dit voorstel twee ontwikkelingen naar voren:

- Het college zit zich in voor het behoud van het cultureel erfgoed. Het meldpunt monumenten en een aantal autonome ontwikkelingen (Kwikfit, KLM gebouw, Schokland 14, Jagershuis) zorgen voor een piek in het aanwijzen van monumenten. Dat vraagt om hele specialistische kennis op het gebied van aanwijzen van monumenten. Deze kennis hebben we niet in huis. De verwachting is dat er na de aanwijzing tot gemeentelijk monument bezwaar en beroep volgt. Dat kost geld en de procedures kunnen lang duren. Voor het jaar 2021 en 2022 vragen wij € 50.000,- juridische ondersteuning;
- Projecten voortkomend uit het programma 'historisch besef', meldpunt monumenten en de kerkenvisie vragen extra beleids- en administratieve inzet. Hiervoor vragen wij € 60.000 in 2020 tot en met 2022.

3.2.8. Cultuuragenda '20-'24

Kunst en Cultuur is een belangrijk speerpunt van dit college. Kunst en cultuur dragen bij aan de ontplooiing van de inwoners en het college wil zoveel mogelijk mensen in aanraking brengen met kunst en cultuur. De cultuuragenda is daarvoor vernieuwd. Dit voorstel bevat de volgende posten:

Omschrijving	port.- houder	bedragen x 1.000 euro				
		eenmalig				
		2020	2021	2022	2023	2024
a) inkoop van kunst			55	55		
b) lange termijnvisie Cultuur			40			
b) capaciteit uitvoering		80	260			
Overige voorstellen sociaal domein		80	355	55	0	0

- ad. a): De gemeente vindt het belangrijk jonge makers te stimuleren en actief te laten zijn in Amstelveen. Daarnaast wil de gemeente de eigen collectie aanvullen met kunst van jonge en veelbelovende kunstenaars. De inkoop van kunst van jonge kunstenaars draagt bij aan het thema Impuls voor vernieuwing (D) uit de Cultuuragenda 2020-2024 "De Stad als Podium".
- ad. b)/c): De lange termijnambitie van de 'Cultuuragenda 2020-2024: De Stad als Podium' is het uitvergroten van het karakter van Amstelveen als 'Groene, Recreatieve en Culturele Stad' door cultuur en natuur innig met elkaar te verknopen. Door het ontwikkelen van een inspirerend stedelijk landschap met avontuurlijke routes waar bewoners en bezoekers opmerkelijke landschapskunst, aantrekkelijke paviljoens en bijzondere activiteiten kunnen beleven en ervaren. Een 'Tuin der Dromen', die bewoners en bezoekers uitdaagt en verwondert, die hun bewustzijn vergroot, die ze in beweging zet en die hun zintuigen prikkelt. Een toevoeging aan en vernieuwing van de stad die een impuls geeft aan de leefkwaliteit van Amstelveen.

Daarvoor dienen de ambities, kansen, knelpunten, actoren en vervolgstappen te worden verkend in een haalbaarheidsonderzoek. In dit onderzoek worden de mogelijkheden en richting van dit cultureel geïnspireerde landschap binnen de totale stedelijke ontwikkeling van Amstelveen en de mogelijkheden voor een passende rol voor het Cobra Museum binnen dit culturele landschap verkend, mogelijk met een nieuwe functie en format en in een ander pand op een andere locatie. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar passende toevoegingen aan en slimme koppelingen van groene gebieden als Amsterdamse Bos, KLM-terrein, Noordelijke Poeloever, Broersepark en Kazernepad. De groene kap op de A9 bij het Oude Dorp biedt hierbij de kans om als scharnier te fungeren om alle windrichtingen rondom het Oude Dorp cultureel met elkaar te verbinden. Zo ontstaat een cultureel dorpshart met allerlei recreatieve uitvalsmogelijkheden. De herijking van de subsidie aan het Cobra Museum wordt eveneens meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek.

Op basis van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek en de geschetste scenario's dient vervolgens een ontwikkelstrategie te worden opgesteld met een inspirerende verbeelding door een schetsontwerp met als sluitstuk een businessplan om de financiële dekking in beeld te brengen.

Naast programmakosten (haalbaarheidsonderzoek, c.a.) is extra incidentele personele inzet nodig om een afdelingsoverstijgende visie op een cultureel geïnspireerd stadslandschap te ontwikkelen en een stevige positie innemen tegenover externe partijen.

3.2.9. Platform C

Bij de Perspectiefnota 2021 zijn eenmalige bedragen beschikbaar gesteld om Platform C in staat te stellen zich organisatorisch te versterken en met een gezonde bedrijfsvoering vanuit het hart van de culturele sector wendbaar te opereren ten aanzien van de behoeften van onze jonge en oudere inwoners. Dit betrof € 350.000 in 2020 en voornamelijk € 100.000 in 2021 en 2022. Deze laatste inschatting blijkt nu te laag en wordt verhoogd naar € 200.000 voor beide jaren. Platform C zal de komende jaren de noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering moeten doen én de organisatie meer op onze cultuuragenda moeten richten.

3.2.10. Gerichtte versterking onderwijs

Corona heeft veel invloed op het onderwijs en op onderwijsachterstanden. We kiezen ervoor de komende drie jaar het onderwijs extra te versterken waar dat het meeste nodig is. Zodat het onderwijs sterk uit de crisis komt en aantrekkelijk blijft voor leerkrachten. Wij hebben hierin nadrukkelijk een wettelijke taak vanuit ons onderwijsachterstanden beleid, leerplicht en de uitvoering van de jeugdwet. Hiervoor maken wij voor de jaren 2021 tot en met 2023 per jaar € 100.000 vrij binnen de onderwijsbegroting.

3.2.11. Duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie

In de raadsvergadering van februari 2020 is ingestemd met plannen voor het elektrificeren van het wagenpark. Naast deze aanzienlijke stap zijn er een aantal andere overwegingen te maken in het kader van verdergaande verduurzaming van de gemeentelijke mobiliteit. Op welke wijze kan de gemeentelijke organisatie de opgaven binnen de Mobiliteitsvisie en de Energietransitie voor het (eigen) Mobiliteitsmanagement realiseren?

Wij willen tot een uitwerking komen in een integraal voorstel waarmee de gemeentelijke organisatie:

1. gelijke tred houdt met overige ontwikkelingen op gebied van Duurzaamheid, Energie, Mobiliteit en Gezondheid;
2. een serieuze voorbeeldrol gaat nemen voor Duurzaam Amstelveen en voor mobiliteitsmaatregelen die nodig zijn om Amstelveen tijdens ombouw A9 bereikbaar te houden.

Dit voorstel bevat hiervoor een inzet van € 50.000 uit de reserve duurzaamheid.

3.2.12. Subsidieoloog

Voor de komende jaren hebben we als stad een aantal grote opgaven, met name op het gebied van duurzaamheid, de groei van de stad, bereikbaarheid en het sociaal domein. Subsidies en andere financieringsvormen zijn van groot belang om deze ambities te realiseren. Een adviseur subsidies - een nieuwe functie binnen de organisatie - krijgt als belangrijkste doelstelling om subsidiemogelijkheden optimaal te benutten. Dit vraagt specifieke kennis van zaken en vaardigheden.

3.2.13. Groen

Op het taakveld groen hebben wij de onderstaande posten, c.q. ontwikkeling in ons voorstel opgenomen.

Omschrijving	port.-houder	bedragen x 1.000 euro				
		eenmalig				
		2020	2021	2022	2023	2024
a) groenbestekken			380	480		
b) onkruidbestrijding op verharding, zachte winters	Go	100	100	100		
c) externe begrotingsdoorlichting			100			
d) opstellen en realisatie strategische groenplannen	Go		50			
Overige voorstellen sociaal domein		100	630	580	0	0

ad. a)/c): Via het CUP 18-22 is een bedrag aan de groenbegroting toegevoegd vanwege gestegen marktprijzen. Dit bedrag was deels structureel en deels incidenteel aflopend. De aanbesteding van de groenbestekken heeft geleid tot kosten die niet binnen de bestaande (aflopende) budgetten passen. Voor 2021 leidt dit tot € 380.000 meerkosten en voor 2022 tot € 480.000, die wij in dit voorstel hebben opgenomen. We hebben een budget voor externe begrotingsdoorlichting opgenomen met het oog op de meerjarige budgettaire inpassing na 2022.

ad. b): door de zachtere winteromstandigheden wordt het groeiseizoen van het onkruid langer. Om de afgesproken beeldkwaliteit te behalen, betekent dit 1 à 2 maanden extra onkruidbestrijding. Daarnaast hebben we meer stortkosten doordat het onkruid niet meer chemisch bestreden wordt.

ad. d): Het College Uitvoeringsprogramma wil de groene kwaliteit van Amstelveen behouden en, waar nodig, versterken. Hiertoe wordt een Plan Groener Amstelveen opgesteld waarbij bewoners, bedrijven en gebruikers betrokken worden. Daarnaast spelen (1) de inkadering van Natuurinclusief Bouwen, (2) een Bosplan Amsterdamse Bos en (3) een strategisch bomenplan. Voor tijdige strategische planvorming hebben we € 50.000 opgenomen voor extra/interne inzet naast de inzet vanuit de bestaande organisatie.

3.2.14. Dierenwelzijn

Wij hebben eenmalig € 30.000 vrijgemaakt om, naar voorbeeld van andere gemeenten, te komen tot gemeentelijke dierenwelzijnsbeleid. Dit kan gestalte krijgen via een beleidsplan – op te stellen in samenwerking met maatschappelijke partners - waarin de ambities van de gemeente op het gebied van dierenwelzijn staan, met vervolgens een uitvoeringsagenda dierenwelzijn met concrete maatregelen om dierenwelzijn te bevorderen inclusief een planning en bijbehorend budget.

3.2.15. Skatebaan Amstelveen-Zuid (motie)

Wij stellen voor een skatebaan te realiseren in Amstelveen Zuid ter uitvoering van de door uw raad op 6 november 2019 aanvaarde motie "Jong Amstelveen Zuid on the move". Zoals de motie aangeeft past dit in een gelijkmatige spreiding van recreatieve voorzieningen in de gemeente en draagt een beweegvriendelijke omgeving (inclusief vrije sportbeoefening) bij aan lichamelijke en geestelijke gezondheid, sociale binding en contacten.

3.2.16. Subsidie groene daken

De subsidieregeling 'Groen op Gebouwen' vindt gretig aftrek. Het realiseren van 'groene gebouwen' kent veel voordelen zoals: levensduurverlenging dak, opvang regenwater, isolatie gebouw, bevordering biodiversiteit en luchtkwaliteit. De subsidiepot zal naar verwachting in de loop van 2020 leeg raken. Het is wenselijk deze opnieuw te vullen, zodat de subsidies beschikbaar blijven voor de bewoners en bedrijven van Amstelveen. Voor 2021 en 2022 hebben wij € 100.000 opgenomen uit de middelen in de reserve duurzaamheid.

3.2.17. Uitwerking mobiliteitsvisie

Bij raadsbesluit van 12 februari 2020 is de Mobiliteitsvisie Amstelveen vastgesteld. In de Mobiliteitsvisie zijn acties opgenomen en deze zijn verdeeld in korte termijn, middellange termijn en lange termijn. Het is vooral zaak om de acties voor korte termijn (die veelal nog deze collegeperiode uitgevoerd moeten worden) en middellange termijn goed te beleggen en daar uiteindelijk eventueel voorstellen voor te doen qua financiering. Een groot deel van de acties voor de korte termijn kunnen door de bestaande organisatie worden opgepakt en zijn reeds belegd. De acties voor de middellange termijn vragen om een aantal onderzoeken en het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Aanvullend op de bestaande organisatie hebben wij € 25.000 opgenomen in 2020 en 2021 voor de inzet van een externe programmamanager met specifiek benodigde kennis die anders niet voorhanden is. Om werk met werk te combineren zal deze programmamanager bij de uitwerking van het uitvoeringsprogramma ook de verbeteringen in de infrastructuur ten behoeve van de ongeorganiseerde buitensport meenemen.

3.2.18. Pilots afvalbeheer: Motie schoon Amstelveen en zondagopenstelling afvalbrengrstation

Op het taakveld afvalinzameling bevatten onze voorstellen twee pilots. Aangezien de egalisatievoorziening afval is uitgeput komen de (incidentele) kosten ten laste van de algemene middelen. Dat laatste geldt ook incidenteel in 2020 voor de structurele autonome kostenstijgingen die met ingang van 2021 zijn verwerkt het tariefvoorstel afvalstoffenheffing in de Tarievennota 2021. In de loop van 2021 kunnen de pilots worden geëvalueerd en kan worden besloten over het vervolg, inclusief structurele dekking van de kosten via het tarief. De twee bedoelde pilots betreffen:

1. het uitwerking geven aan de motie Schoon Amstelveen (extra schoonmaakrondes in het weekend). Hiervoor hebben wij eenmalig € 150.000 opgenomen in 2021.
2. zondagopenstelling afvalbrengrstation. Het afvalbrengrstation (ABS) was in september en oktober 2019 gedurende negen zondagen van 12:00 uur tot 16:00 uur open. Gemiddeld kwamen er 318 bezoekers per zondagmiddag. De zondagopenstelling voorziet daarmee in een behoefte aan extra service. Wij stellen voor de zondagopenstelling te continueren tot en met 2021. Hiermee is €24.000 gemoeid in 2020 en € 57.000 in 2021.

3.2.19. Grote projecten, Ontwikkelvisie Legmeer, projectorganisatie

De stand en ontwikkeling van de grote projecten is uitvoerig behandeld in Paragraaf 3.2. "Grote projecten" van de Perspectiefnota 2021. De besluitvorming is toen grotendeels aangehouden en krijgt nu een plek in ons voorstel eenmalige middelen. Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen wij kortheidshalve naar paragraaf 3.1. van de Perspectiefnota 2021.

3.2.20. Portefeuillemanager stedelijke projecten

De ambtelijke aansturing van de projecten staat onder druk door de sterke toename van het aantal onderhanden projecten (150). Een portefeuillemanager is nodig om de rol van ambtelijk (gedelegeerd) opdrachtgever op projecten goed te kunnen borgen. Voor 2020 en 2021 hebben wij hiervoor € 144.000 opgenomen.

3.2.21. Transitie Omgevingswet

In 2020 en 2021 zijn bedragen nodig voor de implementatie van de nieuwe Omgevingswet, waarvan de inwerkingtreding thans is voorzien per 1 januari 2022, samen met de Wet kwaliteitsborging voor de bouw (wkb). Bij de Perspectiefnota 2021 is € 250.000 toegekend voor implementatiekosten 2020. Daarbij is toen aangekondigd de tranche implementatiekosten 2021 te betrekken bij de begrotingsbehandeling 2021. Hiervoor hebben wij nu € 300.000 opgenomen in onze begrotingsvoorstellen. Zowel in 2020 als in 2021 wordt 25% van de genoemde bedragen gedekt uit een bijdrage van Aalsmeer. De volgende activiteiten staan centraal in de voorbereiding op de Omgevingswet:

- Het voorbereiden van een omgevingsvisie. In 2020 wordt het concept koersdocument opgeleverd en zal participatie hierover plaatsvinden.
- Het voorbereiden van een omgevingsplan. In 2020 worden belangrijke stappen gezet om het omgevingsplan in te richten en ervoor te zorgen dat ook aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2021 afgehandeld kunnen worden. Om dit te bewerkstelligen, is het niet nodig dat er in 2021 een geheel aan de Omgevingswet voldoende omgevingsplan ligt, maar is het wel noodzakelijk om een zeer groot aantal voorbereidende stappen te zetten. Te denken valt aan het samenvoegen van regels en verordeningen buiten het bestemmingsplan tot een omgevingsverordening, het ontwerpen van het raamwerk en het vormgeven van regels, vragenbomen en het presentatiemodel van de meest voorkomende activiteiten om ervoor te zorgen dat het proces rond omgevingsvergunningen na 1 januari ook doorloopt, het omzetten van de laatste pdf-bestemmingsplannen in Imro2012, het opstellen dan wel aanpassen van delegatiebesluiten en mandaatregelingen, het actualiseren van het adviesstelsel rond de omgevingskwaliteit, et cetera.
- Het aansluiten van onze eigen ICT-voorzieningen op het landelijke DSO (digitaal stelsel omgevingswet).
- Het aanpassen van processen en de interne samenwerking wegens het werken met nieuwe instrumenten en de verkorting van de doorlooptijd voor vergunningaanvragen van 26 naar 8 weken.
- Het opstellen van participatiebeleid.
- Het Omgevingswetbewust en -bekwaam krijgen van de organisatie.

3.2.22. Pilot "Onder de Pannen"

Een van de speerpunten uit de Woonagenda 2020-2023 is het toevoegen van alternatieve woonvormen. Het Project "Onder de Pannen" van de Regenbooggroep is zo'n alternatieve woonvorm. Inwoners die een kamer leeg hebben in hun woning kunnen deze aanbieden aan iemand die bijvoorbeeld door scheiding of ontslag dakloos dreigt te raken of dit al is geworden. Voor iemand die zijn huis is kwijtgeraakt, bijv. door een scheiding of ontslag, is het dikwijls lastig snel een nieuw huis te vinden. Een beroep doen op de gastvrijheid van vrienden of familie is slechts een tijdelijke oplossing. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn lang en de druk op de woningmarkt is in deze regio hoog. "Onder de Pannen" biedt een oplossing door iemand die een kamer wil verhuren te koppelen aan iemand die geen huis meer heeft. Aan deelname zijn spelregels verbonden. In 2020 wordt een voorstel uitgewerkt en geïmplementeerd voor een pilot van 2 jaar en maximaal 10 deelnemers. Wij verwachten de kosten te kunnen dekken uit een afzonderlijke Rijksbijdrage hiervoor.

3.2.23. Beleidsmedewerker Wonen

Gemeenten hebben sinds 1 juli 2018 de mogelijkheid publiekrechtelijk te sturen op middenhuur. Daarmee is het takenpakket sinds die tijd uitgebreid. Het invullen van de beschikbare woningvoorraad vraagt om maatwerk. Dat geldt voor sociale huur. Hoe vul je de lokale ruimte in. Wat kan je doen voor specifieke doelgroepen zoals het tekort aan leraren en mensen in de zorg. In de projecten wordt eveneens gestuurd op een evenwichtig woonprogramma om goede wijken te behouden. De contacten met bewoners en Eigen Haard kosten heel veel tijd, zeker bij stadsvernieuwing, renovatie en inbreiding. Inmiddels is geconstateerd dat er mede daardoor een structureel tekort aan capaciteit is op het werkveld wonen. Daarnaast staat door de enorme druk op de woningmarkt wonen al geruime tijd extra in de belangstelling. Het gaat om een gedeeld tekort aan beleids capaciteit voor beide gemeenten. Voor 2021 en 2022 is € 110.000 opgenomen, waarin Aalsmeer 25% bijdraagt.

3.2.24. Avond nieuwe inwoners

Amstelveen heeft in 2019 ruim 11.000 nieuwe inwoners mogen begroeten. We hebben voor 2021 tot en met 2023 € 15.000 opgenomen om jaarlijks een aantal avonden voor nieuwe inwoners te organiseren. De exacte invulling moet nog verder uitgewerkt worden, maar te denken valt aan een informatief programma.

3.2.25. Digitale dienstverlening

Beheer van onze websites en social media-kanalen vraagt, zowel inhoudelijk als technisch steeds meer inzet. Onze digitale kanalen spelen een steeds belangrijkere rol in dienstverlening, in informatievoorziening en in de communicatie met onze inwoners. Inwoners zijn steeds mondiger en willen snel antwoord op vragen en zoveel mogelijk zaken digitaal kunnen regelen. Niet alleen inwoners en ondernemers, maar ook lokale media zoeken informatie die ze nodig hebben voornamelijk op onze digitale kanalen zoals onze websites en sociale media. Vanuit deze algemene ontwikkelingen kunnen nader toegespitst de volgende ontwikkelingen, c.q. prioriteiten worden genoemd die aandacht vragen:

- de kwaliteit van Engelstalige online informatie en dienstverlening;
 - het toenemend belang van gerichte campagnes via social media;
 - het op peil houden van de webcare (adequaat reageren op vragen/reacties naar aanleiding van gemeentelijke online informatie, c.a.);
 - het aangesloten houden van de interne informatievoorziening "over wat buiten gebeurt"(Newsroom).
- Ons voorstel bevat € 140.000 in 2020 en 2021 om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen.

4. Voorstel investeringsplan maatschappelijk vastgoed

4.0. Algemeen

Via deze aanvullende voorstellen bij de begroting 2021 introduceren wij een investeringsplan maatschappelijk vastgoed. Dit betekent een wijziging van de bestaande systematiek. De voorgestelde wijziging houdt in, dat investeringen in maatschappelijk vastgoed voortaan niet meer ineens worden gedekt uit vooraf gevormde reserves ("sparen vooraf"), maar dat de kapitaallasten van deze investeringen in de jaren na de realisatie (dus tijdens het gebruik) worden gedekt via de exploitatiebegroting ("betalen tijdens gebruik").

Hierna formuleren wij eerst in paragraaf 4.1 de algemene inkadering ter onderbouwing van dit voorstel. Paragraaf 4.2 bevat het concreet voorliggende investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2024 met voorstel voor besluitvorming. De bijbehorende postgewijze toelichting is opgenomen in paragraaf 4.3. Bijlage 2 bevat een nader uitgewerkte financieel-technische toelichting.

Het onderdeel Onderwijshuisvesting van het meerjarig investeringsplan maatschappelijk vastgoed loopt, voor zover van toepassing, in de pas met het IHP 2020-2024 dat wij in dezelfde raadsvergadering apart aan u voorleggen. Ook leggen wij twee aparte voorstellen met concrete kredietaanvragen aan u voor. Het IHP 2020-2024 biedt de beleidsinhoudelijke inkadering en onderbouwing. Het meerjarig investeringsplan maatschappelijk vastgoed is leidend in de financiële inkadering. Bij dit eerste vaststellingsmoment van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed leggen wij ook een aantal spelregels voor zoals verwoord in de voorgestelde besluitvorming.

4.1. Inkadering

Wij komen tot de volgende algemene inkadering van ons voorstel investeringsplan maatschappelijk vastgoed:

- A. De spankracht van de huidige systematiek heeft zijn grenzen bereikt door teruglopende winstafdrachten uit grondexploitaties enerzijds en een oplopende investeringsagenda anderzijds. Deze ontwikkeling is al geruime tijd "op het netvlies" in achterliggende Perspectiefnota's en langs die weg ook nadrukkelijk thema in bestuurlijk beraad en debat, gericht op het (stapsgewijs) doorontwikkelen van toekomstbestendige kaders voor een duurzaam gezond financieel beleid;
- B. De terugloop van winstafdrachten grondexploitaties heeft twee oorzaken:
 - (1) Er is geen sprake van een omslag van ontwikkelgemeente naar beheergemeente, maar van een blijvende (her)ontwikkelopgave naast een oplopende beheeropgave. Binnenstedelijke herontwikkeling is echter financieel van een andere orde dan uitleggebieden. "Van groen naar grijs" heeft een geheel ander verdienmodel van "van grijs naar grijs".
 - (2) Afwegingen om bij grondexploitaties de inhoudelijke invulling zwaarder te laten wegen en opbrengstmaximalisatie minder leidend te laten zijn beperken eveneens de (potentiële) inkomstenstroom.
- C. In dit proces is inmiddels de situatie bereikt, dat er concreet in de voorliggende meerjarenbegroting te weinig eenmalige middelen beschikbaar blijven komen om de nu openstaande posten/investeringen in het gewenste tempo te kunnen laten doorgaan. Dat nu het moment is aangebroken om de stap te zetten naar deze wijziging van systematiek is mede bepaald door de coronapandemie. De vorming van een Lokaal Coronafonds betekende een extra, onvoorziene aanspraak op de reserves. Tegelijkertijd is het van belang om juist nu als (mede)overheid te blijven investeren;
- D. De nieuwe systematiek biedt ook mogelijkheden voor een duurzame borging van toekomstige investeringsruimte voor nieuwbouw van maatschappelijk vastgoed. Dit vraagt een verdere ingroei van de toekomstige structurele investeringsruimte, waarvoor deze begrotingsvoorstellen reeds een eerste aanzet bevatten;

- E. Het past in de lijn van stapsgewijze doorontwikkeling om nu een concreet uitgewerkte en financieel deugdelijke stap te zetten en in samenhang hiermee aandachtspunten te benoemen voor de verdere uitwerking via de Perspectiefnota 2022. Die aandachtspunten zijn in ieder geval
- (a) de afbakening van de te activeren investeringen;
 - (b) de relatie met de systematiek van eeuwigdurend onderhoud voor de instandhouding van bestaand maatschappelijk vastgoed;
 - (c) de afdekking van toekomstige ontwikkelingen zoals (rente)risico's, inflatie en veranderende functionaliteiten door maatschappelijke/technologische ontwikkelingen;
 - (d) een robuuste, c.q. volwaardige meerjarige investeringsplanning, waarmee ook daadwerkelijk meerjarige inkadering plaatsvindt. Dat laatste vraagt naast een goede planning ook een goede budgetdiscipline om vast te houden aan meerjarige sturing en integrale afweging;
- F. Als sluitstuk in de onderhavige voorstellen wordt de reserve "sparen vooraf" hernoemd tot reserve stedelijke vernieuwing met een startbedrag en structurele dotatie, zodat voor dit terrein de bestaande/ingezette koers wordt gecontinueerd. Deze beleidslijn anticipeert op het gaandeweg ouder worden van bestaande wijken en voorzieningen.

4.2. Totaaloverzicht en voorgestelde besluitvorming

4.2.1. Totaaloverzicht

Onderstaand investeringsplan maatschappelijk vastgoed is de voorgestelde actuele kaderstellende investeringsplanning 2020-2024 voor maatschappelijk vastgoed met een volume van € 73,9 miljoen.

Omschrijving	invest. bedrag	jaren	bedragen x duizend euro					krediet gevoteerd	apart te voteren
			2020	2021	2022	2023	2024		
Wijkcentra									
W.1. Wijkcentrum Noorddammerlaan	1.200	'21		1.200				V	
W.2. Wijkcentrum Alleman	2.600	'21	852	1.748				V	
Sport									
S.1. Binnensport KKC ism sporthal De Meerkamp	6.700	'22			6.700			V	
S.2. Zwembad / extra zwemwater	12.500	'22			12.500			V	
Onderwijshuisvesting									
O.1. Piet Hein	5.900	'20	5.900				V		
O.2. Gymzaal, c.a. HWC	3.700	'21		3.700					
O.3. KKC - Renovatie/Nieuwbouw	21.118	21/'23		2.118	14.000	5.000		raad 11nov20	
O.4. Nieuwbouw Landtong	7.200	'22			7.200			raad 18nov20	
O.5. Uitbreiding AC	5.000	'22/'23			2.500	2.500		V	
O.6. Nieuwbouw de Scheg	8.000	'23				8.000		V	
Totaal	73.918		6.752	8.766	42.900	15.500	0		

4.2.2. Samenhangende voorstellen

"spelregels" investeringsplanning

Bij dit eerste vaststellingsmoment worden tevens de volgens "spelregels" voorgelegd:

1. Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is een meerjarige, kaderstellende investeringsplanning. Het investeringsplan wordt periodiek voortschrijdend geactualiseerd vastgesteld bij de behandeling van de Perspectiefnota en/of Begroting;
2. De meerjarig beschikbare lastenbedragen als budgettair kader worden vastgesteld als onderdeel van integrale afweging bij de Perspectiefnota en/of Begroting.
3. De daadwerkelijke kredietvoting vraagt een apart raadsbesluit, als regel via een apart collegevoorstel met een inhoudelijke en financiële onderbouwing¹;

¹ Bij deze wijziging van systematiek vormt de Piet Heinschool hierop een uitzondering. De middelen voor deze investering zijn al beschikbaar gesteld en voor deze post gaat het nu uitsluitend om een andere administratieve afwikkeling.

Rekenrente en (dekking) kapitaallasten

Bij de huidige rentestanden en feitelijke liquiditeitspositie van de gemeente brengen deze investeringen effectief geen extra rentelasten met zich mee. Dit vertaalt zich in een lagere interne rekenrente. Voorgesteld wordt de rekenrente met ingang van 2021 te verlagen van 3,5% naar 3%. De met inachtneming hiervan structureel te dekken stijging van de kapitaallasten betreft afgerond een bedrag van € 0,2 miljoen in 2021, oplopend naar € 2,35 miljoen per 2024. Voorgestelde dekking is de inzet van de structurele dotatie aan de reserve sparen vooraf. Dit is financieel-technisch verder uitgewerkt in bijlage 2.

Voorstel

- 4.2.1. Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2024 met een totaalvolume van € 73,9 miljoen vaststellen als kaderstellende meerjarige investeringsplanning;
- 4.2.2. De te hanteren rekenrente met ingang van 2021 te verlagen van 3,5% naar 3% en dit door te voeren na opmaak van de jaarrekening 2020;
- 4.2.3. De volgende "spelregels" vast te stellen voor het verdere gebruik van het investeringsplan:
 - (a) Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is een meerjarige, kaderstellende investeringsplanning. Het investeringsplan wordt periodiek voortschrijdend geactualiseerd vastgesteld bij de behandeling van de Perspectiefnota en/of Begroting;
 - (b) De meerjarig beschikbare lastenbedragen als budgettair kader worden vastgesteld als onderdeel van integrale afweging bij de Perspectiefnota en/of Begroting.
 - (c) De daadwerkelijke kredietvoting vraagt een apart raadsbesluit, als regel via een apart collegevoorstel met een inhoudelijke en financiële onderbouwing

4.3. Postgewijze toelichtingen

4.3.1. Binnensport KKC in samenhang met sporthal De Meerkamp (S.1.)

Om uitbreiding van het zwembad De Meerkamp mogelijk te maken, zal de naast gelegen sporthal De Meerkamp moeten wijken. Om de vraag en aanbod van de binnensport in balans te houden is vervanging van sporthal De Meerkamp elders in Amstelveen noodzakelijk. Door de vervanging van twee gedateerde (uit 1968) gymzalen en uitbreiding met 1 extra gymzaal voor het Keizer Karel College, is het mogelijk een basic sporthal te realiseren. Hiervoor bevat het investeringsplan een bedrag van € 6,7 miljoen. Deze sportvoorziening voorziet in het bewegingsonderwijs van het KKC, is ter vervanging inzetbaar voor de huidige sportactiviteiten in sporthal De Meerkamp en kan tegelijk het tekort aan ruimte voor zaal hockey en basketbal inlossen.

4.3.2. Zwembad/extra zwemwater (S.2.)

In 2019 is er een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de toekomst van een functionele zwemvoorziening in Amstelveen. Daarbij is, naast een nog te nemen besluit over renovatie of nieuwbouw, geconcludeerd dat extra zwemwater noodzakelijk en urgent is om aan de vraag te voldoen. Hiernaar is in 2020 een vervolgonderzoek gestart. Een voorlopige conclusie is dat het realiseren van extra zwemwater een investering van € 12,5 miljoen vraagt.

4.3.3. IHP 2020-2024

De volgende posten maken onderdeel uit van het IHP 2020-2024, dat wij in dezelfde raadsvergadering als deze begrotingsvoorstellen aan u voorleggen via een separaat voorstel. Voor een toelichting, c.q. onderbouwing van de deze posten verwijzen we kortheidshalve naar dit IHP:

- O.2. Gymzaal, c.a. HWC
- O.3. KKC – Renovatie/Nieuwbouw
- O.4. Nieuwbouw Landtong
- O.5. Uitbreiding Amstelveen College
- O.6. Nieuwbouw De Scheg

4.3.4. Administratieve omzettingen

Voor de volgende posten in het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is sprake van een administratieve omzetting. Het gaat niet om een nieuwe aanmeldingen, maar om een post waarvoor via eerdere besluitvorming al middelen zijn gereserveerd, c.q. toegekend. Voor deze posten gaat het uitsluitende om een administratieve omzetting. Dit betreft:

- W.1. Wijkcentrum Noorddammerlaan
- W.2. Wijkcentrum Alleman
- O.1. Piet Heinschool

5. Voorstellen reserves

5.0. Algemeen

Naast de algemene reserve, behandeld in paragraaf 1.2. zijn er twee brede en omvangrijke "programmatische" reserves waarvan we de stand en ontwikkeling en eventuele kaderstellende besluiten van financiële aard betrekken bij de integrale behandeling en afweging via deze begrotingsvoorstellen. Dit betreft de reserve stedelijke vernieuwing en de reserve duurzaamheid. Een derde programmatische reserve betreft het Meerjaren Projectenplan Buitenruimte. Deze is reeds behandeld in de Perspectiefnota 2021 en de voortgang hiervan komt aan de orde in de Tweede Tijdvakrapportage.

5.1. Reserve stedelijke vernieuwing

Als sluitstuk van de systematiekwijziging voor investeringen maatschappelijk vastgoed wordt de reserve "sparen vooraf" hernoemd tot reserve stedelijke vernieuwing. De ingezette koers om te anticiperen op het gaandeweg ouder worden van bestaande wijken en voorzieningen wordt hiermee gecontinueerd en geëxpliciteerd.

De jaarlijkse dotatie aan de reserve loopt af van € 2,8 miljoen in 2021 naar een structureel niveau van € 1 miljoen per 2024.

De actuele stand en omvang van de reserve beweegt zich rond de € 10 miljoen, inclusief een eenmalige vrijval ten gunste van de algemene reserve van € 3 miljoen en na aftrek van een reservering van € 7 miljoen voor de dekking van een onrendabele top op de herontwikkeling Legmeer (€ 7 miljoen). Daarmee is sprake van een evenwichtig geheel in omvang en verloop van de algemene reserve en de reserve stedelijke vernieuwing.

Reserve "sparen vooraf" --> reserve stedelijke vernieuwing	bedragen x duizend euro				
	2020	2021	2022	2023	2024
Geraamde stand per 1 jan	9.628	9.628	12.459	15.392	9.855
Dotatie:					
a) Vertrekpositie kader Perspectiefnota 2021	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
b) Dotatie structureel naar € 1 miljoen			353	353	353
c) Inzet dekking kapitaallasten inv.plan maatsch. vastgoed		-169	-420	-1.890	-2.353
Inzet reserve:					
a) onrendabele top herontwikkeling Legmeer				-7.000	
b) incidentele vrijval dotatie 2020 t.g.v. algemene reserve	-3.000				
stand per 31dec	9.628	12.459	15.392	9.855	10.855

Verwerking gemeentelijke bijdrage uit algemene middelen in herontwikkeling Legmeer

De herontwikkeling Legmeer vraagt een gemeentelijke bijdrage uit de algemene middelen die in drie delen uiteenvalt:

1. Kosten projectorganisatie 2021-2024 ad. € 3 miljoen (4jr à € 0,75 miljoen, onderdeel van het voorstel eenmalige middelen). Ook in 2020 is sprake van kosten projectorganisatie. Die maken onderdeel uit van de Tweede Tijdvakrapportage 2020;
2. School/sport voorziening ad. € 7,5 miljoen. Deze komt na 2024 aan de orde om via het jaarlijks voortschrijdende investeringsplan maatschappelijk vastgoed in de meerjarenbegroting te worden ingepast;
3. Afdekking resterend tekort ("onrendabele top") op grondexploitaties als saldo van alle overige kosten en opbrengsten in inclusief samenhangende verplaatsing afvalstation/gemeentewerf, keuze woningbouwprogramma, bijdragen derden. Dit komt ten laste van de reserve stedelijke vernieuwing.

Voorstel

- 5.1.1. De reserve sparen vooraf te hernoemen tot reserve stedelijke vernieuwing;
- 5.1.2. Instemmen met een reservering van € 7 miljoen binnen de reserve stedelijke vernieuwing ter afdekking van een onrendabele top op de herontwikkeling Legmeer.

5.2. Reserve duurzaamheid

5.2.0. Algemeen

De gemeente staat aan de vooravond van een aantal grote transitie op gebied van duurzaamheid, te weten de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie en de klimaatadaptatie. Het beleid is vastgelegd in de beleidsnota PLECK (Plan voor Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie 2019). Een update van deze beleidsnota, PLECK 2.0 wordt apart aangeboden aan de gemeenteraad.

Op alle fronten wordt al ingezet op onderzoek en uitvoering, maar om de klimaatdoelstellingen van de gemeente zelf en het rijk te behalen moet er nog veel meer gebeuren. De verduurzaming van de stad kent nog vele onzekerheden. Zowel in oplossingsrichtingen als in bijbehorende kosten. De financiering van het klimaatakkoord is nog niet uitgekristalliseerd. Het gaat over de lange termijn, de landelijke doelstellingen richten zich op 2050.

De beleidsnota PLECK vormt ons beleidsinhoudelijke kader. Hierop afgestemd is de financiële inkadering onderdeel van de onderhavige begrotingsvoorstellen met bijbehorende integrale afweging.

5.2.1. Bestedingskader

De gemeenteraad van Amstelveen heeft tijdens de raadsvergadering van 26 september 2018 besloten haar aandelen in Eneco af te stoten en van de verkoopopbrengst € 15 miljoen te benutten voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. Op 12 februari 2020 is definitief ingestemd met de verkoop van de aandelen en is de bestemming van € 15 miljoen voor energietransitie en duurzaamheid herbevestigd. Hiervoor is de reserve duurzaamheid gevormd met een dotatie van € 15 miljoen².

Via het voorstel eenmalige middelen in de Perspectiefnota 2020 heeft een eerste inzet van middelen uit deze reserve plaatsgevonden voor beleidsintensivering "lokale agenda duurzaamheid". Er resteert op dit moment een besteedbaar bedrag van € 12,8 miljoen.

Omdat er nog veel onbekend en onzeker is rond de kosten van de verduurzaming en de verdeling daarvan tussen Rijk en gemeenten bevat dit bestedingskader geen concreet bestedingsvoorstel voor alle beschikbare middelen. Naast enkele concrete bestedingsrichtingen wordt voorgesteld de bestemming van ruim de helft van het beschikbare bedrag (€ 6,4 miljoen) aan te houden tot meer duidelijk is. Dit leidt tot het volgende bestedingskader:

Wat	Hoeveel
Mobiliteit gemeentelijke organisatie	€ 0,05 mln (*)
Klimaatadaptatie	€ 0,34 mln (**)
Bewoners ondersteunen financieel	€ 2,50 mln (***)
Wijkaanpak eerste wijken	€ 1,00 mln (***)
MRA-Invest	€ 2,50 mln (**)
Reservering overig	€ 6,41 mln (***)
Totaal	€ 12,80 mln

(*) voorstel beschikbaarstelling via voorstel eenmalige middelen bij de begrotingsvoorstellen 2021;

(**) voorstel beschikbaarstelling via separaat collegevoorstel in novemberraad en decemberraad;

(***) voor deze posten is nu een bestedingskader. Beschikbaarstelling vraagt aparte besluitvorming.

² Daarnaast ontving de gemeente via de decembercirculaire 2019 € 280.000 in het kader van het klimaatakkoord. Dit bedrag is in eerste aanleg aan de reserve duurzaamheid toegevoegd en inmiddels via de Perspectiefnota 2021 weer toegekend/ingezet voor de jaren 2020 tot en met 2022.

Verder stellen wij voor bij het komen tot bestedingsvoorstellen de volgende *spelregels* te hanteren:

- a) Bijdrage aan doelen in PLECK op gebied van Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie;
- b) De initiatieven, activiteiten en projecten hebben een concreet en meetbaar resultaat;
- c) Het gaat om projecten op Amstelveens grondgebied of met profijt op Amstelveens grondgebied;
- d) Het college van B&W kan binnen het kader van het duurzaamheidsbeleid jaarlijks tot een maximum van € 50.000 middelen uit de reserve inzetten en daarover achteraf verantwoording afleggen aan de raad via de P&C-cyclus (Tijdvakrapportages, Jaarrekening).

Bijlage 3 bevat een uitvoeriger uitwerking van het hier geschetste bestedingskader.

Voorstel

- 5.2.1. In te stemmen met het bestedingskader voor de reserve duurzaamheid conform het overzicht in paragraaf 5.2.1. tot een totaalbedrag van € 12,8 miljoen, waarvan € 6.390.000 concreet benoemd met kaderstellende bestedingsrichtingen en € 6.410.000 vooralsnog niet ingevulde reservering overig in afwachting van meer duidelijkheid;
- 5.2.2. De volgende "spelregels" vast te stellen voor het komen tot bestedingsvoorstellen:
 - a) Bijdrage aan doelen in PLECK op gebied van Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie;
 - b) De initiatieven, activiteiten en projecten hebben een concreet en meetbaar resultaat;
 - c) Het gaat om projecten op Amstelveens grondgebied of met profijt op Amstelveens grondgebied;
 - d) Het college van B&W kan binnen het kader van het duurzaamheidsbeleid jaarlijks tot een maximum van € 50.000 middelen uit de reserve inzetten en daarover achteraf verantwoording afleggen aan de raad via de P&C-cyclus (Tijdvakrapportages, Jaarrekening).

6. P.M.-posten; openstaande agenda en risicoprofiel

Naast concrete aanvullende voorstellen is sprake van ontwikkelingen die nu nog niet concreet zijn vertaald maar de komende tijd verder kunnen worden uitgewerkt. Dat vraagt het vinden en bewaren van de balans tussen enerzijds ruimtevragende ontwikkelingen en anderzijds trajecten om hiervoor ruimte te bieden.

In deze paragraaf maken wij op hoofdlijnen die balans op. Een uitvoerige inventarisatie en behandeling van relevante risico's en weerstandscapaciteit vindt u in de paragraaf Weerstandsvermogen in het boekwerk Programmabegroting 2021.

6.1. Weerstandscapaciteit

Aan de ene kant van de balans is van belang dat Amstelveen beschikt over een goede weerstandscapaciteit. Ter onderbouwing van deze stellingname wijzen wij op het volgende:

- Trajecten zijn in gang gezet om de bestaande begroting door te lichten en om te onderzoeken hoe de kosten van de organisatie kunnen worden verlaagd.
De laatste grondige begrotingsdoorlichting ligt alweer geruime tijd achter ons, zodat wij hier wel opbrengsten van verwachten. Daarbij biedt het Amstelveense niveau van beleid en voorzieningen, als de nood aan de man komt, keuzemogelijkheden.
Tevens denken we aan een taakstelling op de organisatie, mede met het oog op terugverdieneffecten van forse investeringen in de kwaliteit van de organisatie;
- Amstelveen heeft een relatief lage lokale lastendruk, c.q. een grote onbenutte belastingcapaciteit;
- Amstelveen heeft een goede reservepositie;
- In de voorliggende begrotingsvoorstellen zijn we terughoudend met structurele uitgavenverhogingen. Bij nieuwe beleidsontwikkelingen kiezen wij waar mogelijk in veel gevallen voor incidentele toekenning van middelen om flexibiliteit in de uitgaven te vergroten en om de vanzelfsprekendheid te doorbreken waarmee we geneigd zijn eenmaal verworven budgetten te blijven uitgeven en eenmaal ingezet beleid te blijven uitvoeren;
- Bij deze begroting hebben we harde uitgaven gedekt met harde inkomsten. Voor de weerbaarheid is het goed, dat we niet via nog in te vullen taakstellingen in de dekking "achterlopen" op reeds aanwezige tekorten en investeringen in ambities. Uitgangspunt en streven is om het tempo van uitgavengroei, zeker waar dit beïnvloedbaar is, af te stemmen op het tempo waarin dekkingsmiddelen worden vrijgemaakt ("oud voor nieuw").

Behoud van een goede weerstandscapaciteit is belangrijk in de genoemde balans, omdat er andere kant ook flinke risico's en openstaande ambities zijn die gewicht in de schaal leggen.

6.2. Risico's

De Perspectiefnota 2021 bevat een risico-analyse op hoofdlijnen en de paragraaf Weerstandsvermogen in de Begroting geeft een uitvoeriger inventarisatie van relevante risico's. Onder verwijzing hiernaar zijn samenvattend de volgende posten dominant voor het actuele risicoprofiel:

1. de coronapandemie (sociale en economische impact);
2. de toekomst van de samenwerking AA;
3. de financiële verhouding met het Rijk³:
 - a) opschalingskorting
 - b) herverdeling gemeentefonds, inkomensverevening
 - c) tekorten Jeugd, doordecentralisatie
 - d) ontwikkeling bijstandsvolume en -budget.
 - e) nieuwe (door)decentralisaties: Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw; MO/BW

³ De actuele stand van de financiële verhouding komt ook aan de orde in de septembercirculaire gemeentefonds 2020 waarvan de uitkomsten voor Amstelveen den behandeld in [bijlage 1](#).

6.3. Openstaande Agenda

Als bijdrage aan de beoordeling van onze financiële positie en perspectieven op langere termijn noemen wij hieronder (zonder hier limitatief te willen zijn) de volgende ontwikkelingen, die nu nog niet in de cijfers zitten. Het gaat ons hier om een duiding van nog op te pakken ontwikkelingen die nu geen onderdeel uitmaken van de voorstellen maar waarvan het wel goed is om ze te noemen als bijdrage aan een integrale beeldvorming. In dat kader volstaan wij met het benoemen van onderstaande selectie zonder de posten verder afzonderlijk verder uit te werken.

P.M. Posten; opentaaende agenda en risicoprofiel

Omschrijving	port.-houder	2020	2021	2022	2023	2024	2025ev
P.M.-POSTEN							
a) Recreatieve voorzieningen (*)	El		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
b) Inrichtingskosten en beheer overkapping A9	Ra						p.m.
c) Beheer en onderhoud Amstelveenlijn	Go		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
d) Knooppunt Ouderkerkerlaan	El		p.m.				
e) Investing cultuurstrip	Ra/El			p.m.			
f) Groei van de stad, bovenwijkse voorzieningen							p.m.
g) Veroudering van de stad * stedelijke vernieuwing * oplopende onderhoudskosten reguliere infra * instandhouding civieltechnische kunstwerken							p.m.
h) Beheer en onderhoud Aveenlijn	Go		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
i) Klimaatadaptatie	Go						p.m.
j) Stichting Platform C	Be/Ra				p.m.	p.m.	
k) Actualisering bibliotheek	Ra		p.m.	p.m.			
l) Verbouwing SAKB	Ra		p.m.				
m) Ondersteuning Bostheater	Ra		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
n) Parkeerexploitatie	Go/Ra		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
o) Waterkwaliteit speelbadjes	Go		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

(*): Strand Noordelijke Poeloever, Amstelzijde, Overige voorzieningen

7. Gevraagde besluiten

1. Instemmen met een structureel sluitend begrotingsbeeld 2021-2024 met daarin opgenomen de mutaties conform het overzicht in paragraaf 1.1. met bijbehorende toelichting, omvattende:
 - (a) extra uitgaven cf. het voorstel structurele middelen ad. afgerond € 1,7 miljoen cf. het totaaloverzicht met toelichting in Hoofdstuk 2;
 - (b) extra kapitaallasten cf. het investeringsplan maatschappelijk vastgoed oplopend tot € 2,35 miljoen per 2024 met als dekking een even grote verlaging van de structurele dotatie sparen vooraf zoals toegelicht in Hoofdstuk 3;
 - (c) een structurele verhoging van de dotatie aan de reserve sparen vooraf, c.q. stedelijke vernieuwing van € 353.000 met ingang van 2022;
 - (d) een ingroeibedrag structurele investeringsruimte van € 152.000 met ingang van 2022;
 - (e) inzet van de beschikbare structurele stelpost reservering begrotingsruimte ad. € 1.599.000 in 2021 en structureel € 2.075.000 vanaf 2022;
 - (f) afroming van de post voor onvoorziene uitgaven met € 130.000;
2. Instemmen met de volgende mutaties ten gunste en ten laste van de algemene reserve conform het overzicht in paragraaf 1.2. met bijbehorende toelichting:
 - (a) de vrijval uit reserves tot een totaalbedrag van € 23,6 miljoen vanwege de wijziging systematiek investeringen maatschappelijk vastgoed;
 - (b) extra eenmalige uitgaven conform het voorstel eenmalige middelen ad. afgerond € 24,8 miljoen met toelichting in Hoofdstuk 3;
 - (c) verwerking van de uitkomsten van de septembercirculaire, inhoudende:
 - (c1) incidentele bedragen ten gunste van de algemene reserve (via het begrotingssaldo) van € 2.835.000 in 2020, € 625.000 in 2021 en € 1.000.000 in 2022;
 - (c2) het in samenhang met specifieke taakmutaties binnen de algemene uitkering verwerken van de volgende direct samenhangende posten:
 - c2.1 € 15.000 structureel met ingang van 2020 voor de uitvoering waterschapsverkiezingen;
 - c2.2 € 17.000 in 2020 en € 32.000 in 2021 voor brede aanpak dak- en thuisloosheid;
 - c2.3 € 15.000 aanvullende middelen in 2020 tot en met 2022 voor Kansrijke Start;
 - c2.4 € 14.000 in 2021 tot en met 2024 voor versterking lokale omgevingsveiligheidsdiensten;
 - (d) incidenteel in 2021 (€ 0,7 miljoen) en 2022 (€ 1,1 miljoen) laten vervallen van de ingeboekte meeropbrengst toeristenbelasting;
 - (e) verhoging van de bijstandsuitgaven met incidenteel € 1,3 miljoen in 2020 en structureel € 0,85 miljoen per 2021 met een samenhangende verhoging van de uitkering BUIG ad. € 0,85 miljoen structureel vanaf 2020 en dekking van het incidentele tekort 2020 ad. € 0,45 miljoen ten laste van het Lokaal Coronafonds.
3. Ten aanzien van het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2024:
 - (a) Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed 2020-2024 met een totaalvolume van € 70,0 miljoen vaststellen als kaderstellende meerjarige investeringsplanning;
 - (b) De te hanteren rekenrente met ingang van 2021 te verlagen van 3,5% naar 3% en dit door te voeren na opmaak van de jaarrekening 2020;
4. De volgende "spelregels" vast te stellen voor het verdere gebruik van het investeringsplan:
 - (a) Het investeringsplan maatschappelijk vastgoed is een meerjarige, kaderstellende investeringsplanning. Het investeringsplan wordt periodiek voortschrijdend geactualiseerd vastgesteld bij de behandeling van de Perspectiefnota en/of Begroting;
 - (b) De meerjarig beschikbare lastenbedragen als budgettair kader worden vastgesteld als onderdeel van integrale afweging bij de Perspectiefnota en/of Begroting.
 - (c) De daadwerkelijke kredietvoting vraagt een apart raadsbesluit, als regel via een apart collegevoorstel met een inhoudelijke en financiële onderbouwing;
5. De reserve sparen vooraf te hernoemen tot reserve stedelijke vernieuwing;

6. Instemmen met een reservering van € 7 miljoen binnen de reserve stedelijke vernieuwing ter afdekking van een onrendabele top op de herontwikkeling Legmeer;
7. In te stemmen met het bestedingskader voor de reserve duurzaamheid conform het overzicht in paragraaf 5.2.1. tot een totaalbedrag van € 12,8 miljoen, waarvan € 6.390.000 concreet benoemd met kaderstellende bestedingsrichtingen en € 6.410.000 vooralsnog niet ingevulde reservering overig in afwachting van meer duidelijkheid;
8. De volgende "spelregels" vast te stellen voor het komen tot bestedingsvoorstellen:
 - a) Bijdrage aan doelen in PLECK op gebied van Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie;
 - b) De initiatieven, activiteiten en projecten hebben een concreet en meetbaar resultaat;
 - c) Het gaat om projecten op Amstelveens grondgebied of met profijt op Amstelveens grondgebied;
 - d) Het college van B&W kan binnen het kader van het duurzaamheidsbeleid jaarlijks tot een maximum van € 50.000 middelen uit de reserve inzetten en daarover achteraf verantwoording afleggen aan de raad via de P&C-cyclus (Tijdvakrapportages, Jaarrekening);
9. De begroting 2020 en de (meerjaren)begroting 2021-2024 te wijzigen conform de hiervoor genomen besluiten 1 tot en met 8, inclusief het muteren van reserves, activeren van investeringen, verwerking kapitaallasten, c.a.

BIJLAGE 1A: UITKOMSTEN SEPTEMBERCIJCLAIKE 2020 GEMEENTEFONDS**0. Financieel totaaloverzicht**

Onderstaand overzicht vat de mutaties en effecten weer van de uitwerking van de septembercijclaire 2020 gemeentefonds⁴. De posten onder 1 hebben effect op het begrotingssaldo en worden toegelicht in paragraaf 1 van deze bijlage. De posten onder 2 betreffen toekenningen waar (reserveringen voor) samenhangende uitgaven tegenover staan. Zie hiervoor paragraaf 2 (geen effect op het begrotingssaldo).

Uitkomsten septembercijclaire 2020	negatief bedrag is voordelig/overschot; bedrag x 1.000 euro				
	2020	2021	2022	2023	2024
1. budgettair septembercijclaire 2020 ev.	-2.835	-625	-1.000	0	0
1a. "oude jaren", afrekeningen 2019	60				
1b. compensatie corona	-2.145				
1c. onderuitputting BCF 2020	-390				
1d. opschorting opschalingskorting	-315	-625			
1e. verlenging extra budget Jeugd			-1.000		
1f. overige mutaties (areaal/nominaal; meerjarig reële nullijn)	-45	0	0	0	0
2. taakmutaties	0	0	0	0	0
2a. toegekende taakmutaties	47	76	44	29	29
2b. aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	-47	-76	-44	-29	-29
Effect septembercijclaire (t.g.v. alg.reserve)	-2.835	-625	-1.000	0	0

1. Budgettair effect incidenteel 2019

De septembercijclaire levert een incidenteel voordeel op van afgerond € 4,5 miljoen, verspreid over de jaren '20-'22. Structureel komt het Rijk niet met extra geld over de brug, maar incidenteel wel. Naast opschorting opschalingskorting, een extra jaarschijf met incidentele Jeugdgeden en een verwachte onderuitputting BCF omvat dit ook de ontvangen compensatiegeden corona. Deze laatste post is goed voor bijna de helft van het voordeel.

De ontvangen coronacompensatie komt ten gunste van de algemene reserve, omdat reeds een Lokaal Coronafonds is gevormd ten laste van de algemene reserve. Evenzo komen de extra Jeugdgeden ten gunste van de algemene reserve en maakt ons nog openstaande tekort Jeugd onderdeel uit van het voorstel eenmalige middelen.

Hierna volgt een postgewijze toelichting.

Ad 1a) "oude jaren"

Bijstellingen op gehanteerde aantallen op verdeelmaatstaven (landelijk en lokaal), door het beschikbaar komen van nieuwe/definitieve CBS-statistieken leiden tot mutaties op reeds afgesloten uitkeringsjaren. Het effect hiervan is deze keer een incidenteel voordeel van € 60.000.

Ad. 1b) compensatie corona

Na de meicijclaire heeft het Rijk via een aparte junibrief gemeenten geïnformeerd over een eerste compensatiepakket voor medeoverheden. Dit pakket is verwerkt in de septembercijclaire, samen met een tweede compensatiepakket. In totaal gaat het om € 2.411.000. Twee posten kennen een aparte reservering, te weten een compensatie voor SW-bedrijven (in relatie tot AM-Match) en een vergoeding voor meerkosten komende Tweede Kamerverkiezingen. Er resteert dan € 2.145.000 ten gunste van de algemene reserve.

⁴ [file://ad.amstelveen.nl/home_gebruikers\\$/G0252/home/Downloads/septembercijclaire+gemeentefonds+2020+def%20\(2\).pdf](file://ad.amstelveen.nl/home_gebruikers$/G0252/home/Downloads/septembercijclaire+gemeentefonds+2020+def%20(2).pdf)

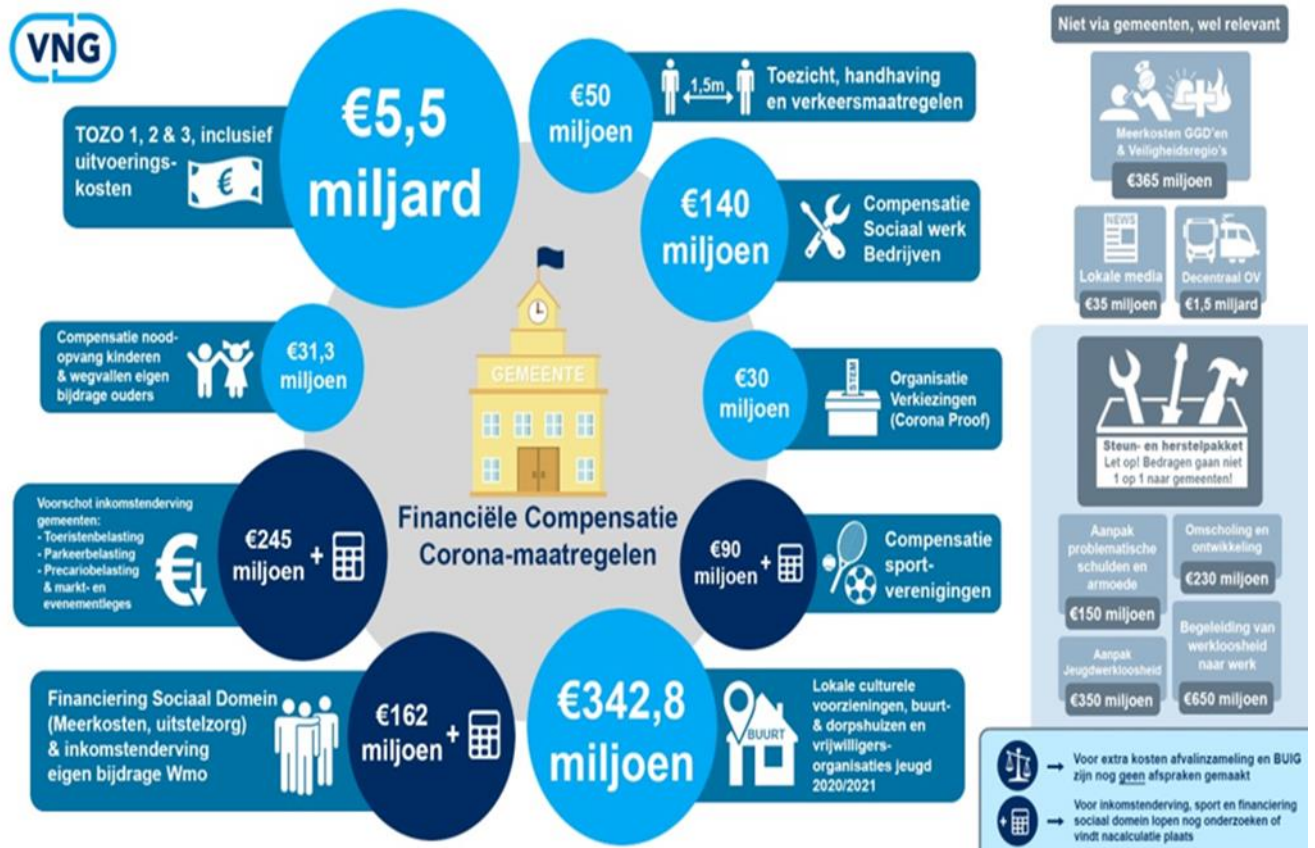
Naast de nu toegekende bedragen lopen nog enkele trajecten voor aanvullende compensatie:

- vervolgc compensatie inkomstendervingen na 1jun; reservering € 100mln. nog toe te delen.
- vervolgc compensatie lokale culturele infrastructuur 2021; reservering € 150mln. nog toe te delen.
- aankondiging extra middelen flankerend beleid sociaal domein, ivm extra ondersteuning bijstandsgerechtigden en extra inzet op schuldenproblematiek;
- Bekendmaking van de BUIG-budgetten '20 (definitief) en '21 (1^e voorlopige vaststelling). Zie hiervoor Bijlage 1B.

Hierna volgen een specificatie van de ontvangen bedragen, alsmede een infographic die alle landelijke maatregelen, c.q. afspraken rond de compensatie laat zien.

Compensatie medeoverheden corona 2020 t/m septembercirculaire 2020

omschrijving	(1) mrt-jun	(1) mrt-jun	(2)aug	(2) t/m dec	totaal	totaal
	macro/mln.	Aveen/euro	macro/mln.	Aveen/euro	macro/mln.	Aveen/euro
inhaalzorg Jeugd }	144	112.000			144	112.000
inhaalzorg Wmo }		44.000				44.000
eigen bijdrage Wmo			18	91.000	18	91.000
DU Voorschoolse voorz. peuters	23	34.000			23	34.000
Noodopvang kinderen ouders cruciaal beroep			23	127.000	23	127.000
DU- ink.derv. parkeer- en toeristenbelasting						
* parkeerbelasting	125	448.000			125	448.000
* toeristenbelasting	100	258.000			100	258.000
DU- ink.derv. precario/evenementen tot 1jun			20	79.000	20	79.000
lokale culturele voorzieningen	60	288.000	60	283.000	120	571.000
buurt- en dorphuizen			17	84.000	17	84.000
vrijwilligers organisaties jeugd			7	41.000	7	41.000
toezicht en handhaving (o.a. boa's/verkeer)			50	255.000	50	255.000
Sub-totaal t.g.v. Algemene Reserve	452	1.184.000	195	960.000	647	2.144.000
<u>Specifieke samenhangende posten</u>						
IU Participatie / WSW --> naar AM-Match	90	91.000	50	51.000	140	142.000
Verkiezingen 2021 --> Budget verkiezingen '21			30	125.000	30	125.000
TOTAAL-GENERAAL	542	1.275.000	275	1.136.000	817	2.411.000

Ad 1c) Afrekening BTW Compensatiefonds (BCF)

Aparte vermelding verdient de afwikkeling van het BCF. De septembercircularie bevat een toevoeging aan het gemeentefonds van afgerond € 95 miljoen (incidenteel 2020) op basis van een verwachte onderuitputting van het BCF over 2020. Voor Amstelveen betekent dit een incidenteel voordeel van afgerond € 0,4 miljoen.

Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuancerings) declareren bij het BCF. In het kader van het Regeerakkoord Rutte II was het voornemen om dit fonds af te schaffen. In nader overleg met de VNG is hiervan afgezien, maar is wel het budgettaire risico afgewenteld op de gemeenten. Als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF, dan wordt dit bedrag gekort op het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren komt het niet benutte deel van het fonds (de onderuitputting) ten gunste van het gemeentefonds. Dit wordt na afloop van het jaar afgerekend op basis van de werkelijke resultaten (meicircularie 2021).

Amstelveen heeft van meet af aan de bestendige gedragslijn gevolgd om de jaarlijkse afrekening van het BCF te verwerken op het moment van de definitieve nacalculatie (jaarlijks achteraf). Dat liep dan gelijk op met de nacalculatie van de accressen op basis van werkelijke Rijksuitgaven ("samen trap op en trap af"). Gelijktijdige verwerking van beide nacalculaties gaf een dempend effect op de schommelingen.

Dit jaar ligt de situatie anders, omdat Rijk en de VNG hebben afgesproken, vanwege de onzekerheden en verstoringen door de coronapandemie, om de accressen 2020 en 2021 te bevriezen op het peil van de meicircularie 2020 en niet meer na te calculeren. Daarmee vervalt een belangrijke reden om de voorziene onderuitputting BCF aan te houden. Daarom volgen we nu de circularie en valt in 2020 een bedrag vrij.

Ad. 1d) Opschorting opschalingskorting

Het Kabinet Rutte-Samsom heeft met ingang van 2018 een tot en met 2025 (!) structureel oplopende "opshalingskorting" in het Regeerakkoord opgenomen van uiteindelijk een kleine € 1 miljard. Het venijn zit daarbij in de staart, de kortingen lopen de laatste jaren op.

Voor Amstelveen bedragen de kortingen die er in de jaarschijven 2020/2021 bijkomen ruim € 0,3 miljoen per jaar. Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door corona heeft het kabinet besloten deze oploop in de opshalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dat betekent incidentele voordelen in 2021 (€ 0,3 miljoen) en 2022 (€ 0,6 miljoen). Hoewel de generieke korting over alle gemeenten volledig is losgezongen van de oorspronkelijke motivering (besparingen door een landelijke opschaling naar gemeenten met tenminste 100.000 inwoners), staat de korting structureel nog (?) onverminderd overeind. In de jaarschijven '23/'24 gaat het om € 0,6 miljoen per jaar. Buiten de meerjarenbegroting staat nog een korting van € 0,65 miljoen te wachten in de jaarschijf 2025.

De VNG brengt dit consequent als één van de grootste pijnpunten in de financiële verhouding ter sprake.

Ad. 1e) Incidentele verhoging budget Jeugd 2022

Een ander groot pijnpunt zijn de vele en grote tekorten op Jeugd. Ook hier incidentele "tegemoetkomingen" van het Rijk, maar geen structurele extra middelen. Vorig jaar heeft het Kabinet extra incidentele middelen verstrekt voor de jaren 2019 tot en met 2021. Dit wordt nu doorgetrokken naar 2022. Voor Amstelveen een incidenteel bedrag van € 1 miljoen.

Amstelveen heeft op dit moment een tekort op Jeugd ontstaan van ruim € 3 miljoen. Een incidentele dekking '21/'22 is onderdeel van het voorstel eenmalige middelen. De structurele inpassing is in de eerste plaats afhankelijk van de lopende discussie met het Rijk over extra budget gelet op de grote tekorten over de volle breedte van gemeenteland. Daarnaast onderzoeken we de uitgavenontwikkeling en mogelijkheden om de kostenbeheersing te verbeteren en uitgaven te verminderen. Indien en voor zover het Rijk onvoldoende met extra, structurele compensatie "over de brug komt" zullen alsdan voorstellen worden voorbereid voor structurele bijstelling en inpassing van de jeugduitgaven.

Het Rijk heeft onderzoeksbureau AEF opdracht gegeven onderzoek te doen ... *"of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben bij een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Jeugdwet. De resultaten van dit onderzoek worden eind dit jaar verwacht en dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie"* (citaat septembercircularaire).

Ad 1f) overig mutaties (areaal/nominaal; meerjarig reële nullijn)

Achter een beperkt incidenteel effect op de regel overige mutaties gaan enkele ontwikkelingen schuil die aandacht verdienen. Dit betreft:

- een daling van de uitkeringsfactor vanwege volume-ontwikkelingen verschillende verdeelmaatstaven. Bij de meicircularaire kwam een plus op de eigen maatstaven tot uitdrukking, die toen ook is gereserveerd met het oog op een tegengestelde doorwerking in de uitkeringsfactor. Per saldo pakken deze mutaties nu neutraal uit met het vrijvallen van de getroffen reservering van € 0,4 miljoen;
- Ter dekking van de uitvoeringskosten bij de SVB voor pgb trekkingsrechten wordt jaarlijks bij de septembercircularaire een bedrag uit het gemeentefonds genomen op basis van de nieuwe SVB-begroting. Het jaar erop valt dit bedrag vrij in de meicircularaire en wordt vervolgens weer een nieuw bedrag uitgenomen in de septembercircularaire. Gelet op het terugkerende karakter van deze post is de vrijval in de afgelopen meicircularaire gereserveerd in afwachting van uitsluitel in de komende septembercircularaire over de (bijdrage in de) uitvoeringskosten 2021. De reservering ad. € 0,1 miljoen valt nu weer vrij, in samenhang met de uitname uit het gemeentefonds in deze septembercircularaire;

- Alle gemeenten hebben te maken met de suppletiereregeling overheveling IUSD, die regelt dat herverdeeldeffecten vanwege een per 2019 doorgevoerde definitiewijziging voor de maatstaf jongeren per 2019 (van <20 jaar naar <18 jaar) worden gecompenseerd. Nu de algehele herziening van de verdeling van het gemeentefonds een jaar is uitgesteld tot 2022 moet ook voor deze suppletie-uitkering rekening worden gehouden met een jaar verlenging. Dit was reeds voorzien, c.q. verwerkt via een stelpost en zit nu opgenomen in deze circulaire. Voor Amstelveen gaat het om een negatief bedrag van afgerond € 50.000. De stelpost valt nu vrij.
- Meerjarig zijn de accessen bevroren. Er is wel sprake van een groei van het bijstandsvolume. Als die sterk doorzet kan dit voor Amstelveen nadelige effecten hebben. Op dit moment zijn de effecten nog beperkt en ingepast binnen de tredmatige reële nullijn overeenkomstig de meircirculaire 2020⁵.

2. Taakmutaties

De meircirculaire bevat de volgende nieuwe toevoegingen in verband met specifieke maatregelen (taakmutaties). De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering:

specificatie taakmutaties	bedragen x € 1.000				
	2020	2021	2022	2023	2024
a) waterschapsverkiezingen <i>structureel</i>	15	15	15	15	15
b) brede aanpak beleid dak- en thuisloosheid <i>incidenteel '20/'21</i>	17	32			
c) toevoeging bedrag GIDS/Kansrijke Start <i>incidenteel '20/'22</i>	15	15	15		
d) versterking omgevingsveiligheidsdiensten <i>incidenteel '21/'24</i>		14	14	14	14
Totaal toekenning taakmutaties	47	76	44	29	29

Ad. a): waterschapsverkiezingen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek bij de waterschapsverkiezingen 2019 hebben de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW) overeenstemming bereikt over een vergoeding voor de organisatie van de waterschapsverkiezingen. Amstelveen ontvangt voor deze werkzaamheden met ingang van 2020 een structureel bedrag van € 15.000.

Ad. b): brede aanpak beleid dak- en thuisloosheid

Het kabinet stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar van in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2020 en 2021. Ook Amstelveen wordt nu al soms met erg uitdagende casuïstiek rond dak- en thuisloosheid worden geconfronteerd. Die uitdaging neemt verder toe met de komende decentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. De impuls gelden (eenmalig € 17.000 in 2020 en eenmalig € 32.000 in 2021) kunnen wij gebruiken om ons slagvaardiger te maken en verder voor te bereiden op de aanstaande decentralisaties.

Ad. c): toevoeging bedrag Gids/Kansrijke start

Het actieprogramma Kansrijke Start wil dat er meer kwetsbare ouders goed voorbereid met hun zwangerschap starten en minder ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen voorkomen. Hiervoor wordt voor Amstelveen en Aalsmeer een lokale coalitie van partners rond de eerste 1000 dagen gevormd. Met die coalitie wordt een uitvoeringsplan opgesteld en uitgevoerd. De nu toegekende middelen (€ 15.000 per jaar in 2020 tot en met 2022) zijn een aanvulling op eerder toegekende middelen

⁵ De bijstandsuitkeringen worden apart bekostigd via de BUIG-budgetten. De uitvoeringskosten worden geacht via de algemene uitkering gemeentefonds te worden bekostigd.

Ad. d): versterking omgevingsveiligheidsdiensten

Amstelveen ontvangt vier jaar lang € 14.000 voor lokale versterking omgevingsveiligheid. Dit geeft gemeenten de ruimte om te komen tot lokale prioriteiten bij de uitvoering van omgevingsveiligheidsbeleid (route gevaarlijke stoffen). Dit bedrag wordt gereserveerd voor de Omgevingsdienst, die deze taak uitvoert.

3. Overige ontwikkelingen - Herverdeling gemeentefonds - Inkomensverevening

De septembercirculaire bevat ook algemene informatie over ontwikkelingen die spelen rond de financiële verhouding. Vermeldenswaard is deze keer het traject herverdeling gemeentefonds.

De onderzoeken om met ingang van 2022 te komen tot een nieuwe verdeling voor het gemeentefonds zijn afgerond. Op basis van de onderzoeksuitkomsten en het bestuurlijk gesprek zullen de fondsbeheerders naar verwachting in het najaar een voorstel voor de nieuwe verdeling ter consultatie voorleggen aan de VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Op dat moment zullen ook de onderzoeksrapporten worden gepubliceerd. Na weging van de adviezen van de VNG en ROB zullen de fondsbeheerders de Tweede Kamer per brief informeren over het definitieve verdeelvoorstel. Dat zal naar verwachting in december plaatsvinden.

Als onderdeel van deze voorstellen is een forse uitbreiding van de inkomensverevening in het gemeentefonds te verwachten. Voor Amstelveen is dit zeer nadelig, rekening moet worden gehouden met een structureel nadeel in de orde van € 5 miljoen.

4. Voorgestelde besluitvorming

De begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024 te wijzigen vanwege de uitkomsten de septembercirculaire 2020 zoals uitgewerkt in bijlage 1 bij de nota Aanvullende voorstellen begroting 2021, hetgeen naast overige financieel-technische mutaties omvat:

- a) incidentele bedragen ten gunste van de algemene reserve (via het begrotingsaldo) van € 2.835.000 in 2020, € 625.000 in 2021 en € 1.000.000 in 2022;
- b) het in samenhang met specifieke taakmutaties binnen de algemene uitkering verwerken van de volgende direct samenhangende posten in de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024:
 - (b1) € 15.000 structureel met ingang van 2020 voor de uitvoering waterschapsverkiezingen;
 - (b2) € 17.000 in 2020 en € 32.000 in 2021 voor brede aanpak dak- en thuisloosheid;
 - (b3) € 15.000 aanvullende middelen in 2020 tot en met 2022 voor Kansrijke Start;
 - (b4) € 14.000 in 2021 tot en met 2024 voor versterking lokale omgevingsveiligheidsdiensten;

BIJLAGE 1B: UITKOMSTEN BEKENDMAKING BUIG-BUDGETTEN 2020/2021**0. Bijstandsgelden inclusief coronacompensatie**

Het Ministerie van SZW heeft 30 september opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden 2019/2020. Deze gelden worden aangeduid als BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Het gaat om een budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Dit budget wordt objectief bepaald, als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Dit budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds.

In deze budgetten heeft het Rijk rekening gehouden met extra compensatie voor corona-effecten op het bijstandsvolume (de reguliere bijstandsuitkeringen). Dit gaat niet over de TOZO-regeling, die kent een eigen geldstroom.

Voor 2020 is extra geld aan het macrobudget toegevoegd bovenop de uitkomsten voortvloeiende uit de reguliere rekenregels van het CPB. Deze extra middelen zijn in 2020 volgens de reguliere verdeelmethodiek verdeeld (pro rato toekenning conform de bestaande budgetaandelen). Voor 2021 komt ook extra geld beschikbaar en hier wordt nog een aparte meer passende verdeling op maat gezocht, die beter aansluit bij het gegeven dat sommige gemeenten, c.q. regio's sterker worden getroffen dan andere. Die toekenning vindt plaats via een aparte Ministeriële regeling. De bedragen per gemeente zijn voor dit extra budget nu nog niet bekend.

1. definitief budget 2020

Het budget 2020 is definitief vastgesteld op € 23,55 miljoen. Dit betekent voor Amstelveen een plus van € 0,85 miljoen ten opzichte van de voorlopige uitkering van € 22,7 miljoen. De helft van deze toename, ruim 4 ton, betreft de jaarlijkse nominale compensatie (2%). De andere helft (eveneens ruim 4 ton) is de resultante van twee tegengestelde mutaties op het volume: Aan de ene kant is sprake van een forse verhoging van het macrobudget in 2020 vanwege het landelijk oplopende bijstandsvolume in 2020, inclusief corona. Voor Amstelveen gaat dat om afgerond € 1,1 miljoen. Aan de andere vindt tegelijkertijd een (forse) negatieve correctie (verlaging macrobudget) plaats als nacalculatie van een gunstiger verloop (daling bijstandsvolume) over 2019. Dit laatste "kost" Amstelveen € 0,7 miljoen.

Per saldo is de volumecompensatie hiermee vrij beperkt en stijgen de gemeentelijke bijstandsuitgaven sterker dan de ontvangen uitkering. Tegenover € 0,85 miljoen hogere uitkering stijgen de uitgaven volgens de actuele prognose met € 1,3 miljoen. Dit betekent voor 2020 een tekort op van € 0,45 miljoen. Dit is een corona-gerelateerd nadeel ten aanzien waarvan het voorstel is, om dit te dekken uit het Lokaal Coronafonds.

De cijfers op een rij gezet:

1. Bijstelling definitief BUIG-budget t.o.v. voorlopig budget	€	850.000	V
1a) nominale compensatie (2%)	€	425.000	
1b) volumecompensatie 2020 (incl. corona-effect)		1.125.000	
1c) nacalculatie volume 2019		700.000	-/-
2. Stijging gemeentelijke bijstandsuitgaven		<u>1.300.000</u>	N -/-
3. Tekort t.l.v. Lokaal Coronafonds		450.000	N
		=====	

De cijfers zijn zeer recent beschikbaar gekomen en vragen nog nadere analyse. De eerste indruk is, dat het nadeel 2020 wellicht te herleiden is naar twee elkaar versterkende factoren:

- Amstelveen kende voor de coronacrisis een relatief laag en "vast" bijstandsvolume, waardoor de eigen volumedaling over 2019 lager zal zijn geweest dan het landelijk gemiddelde;
- De regio Amsterdam behoort in 2020 tot de economisch relatief zwaar getroffen regio's, met een relatief sterke groei van het bijstandsvolume, waar de verdeling 2020 geen rekening mee houdt.

2. voorlopig budget 2021

Voor 2021 is nu een eerste voorlopige opgave verstrekt. Deze voorlopige opgave 2021 bedraagt € 23,6 miljoen, een marginale toename van € 0,1 miljoen ten opzichte van het definitieve budget 2020.

Belangrijkste punt is hier, dat het Rijk voor 2021 aanvullend ruim € 300 miljoen extra middelen aan het macrobudget heeft toegevoegd voor een COVID-19 uitkering. Maar dit bedrag is nu nog niet per gemeente toegekend via het bestaande verdeelmodel. Onderzocht wordt of er aanleiding is voor een aangepaste verdeling om meer rekening te kunnen houden met verschillen in de mate waarin gemeenten qua oplopend bijstandsvolume zijn/worden getroffen door de coronapandemie. In de reguliere verdeling zou het voor Amstelveen gaan om een extra bedrag van ruim € 1 miljoen.

Verder zijn van 2020 naar 2021 de maatstaven/grondslagen in het objectieve verdeelmodel geactualiseerd en dat betekent voor Amstelveen een nadelig herverdeeleffect van afgerond € 0,5 miljoen. De cijfers zijn zeer recent beschikbaar gekomen en vragen nog nadere analyse. Per saldo wijzigt de uitkering echter nauwelijks vanwege een opwaarts effect in de dezelfde orde door effecten Rijksbeleid (beperking WW-duur en instroom nieuwe doelgroep), alsmede door een terugloop van het beroep op de vangnetregeling. De vangnet regeling wordt door alle gemeenten samen betaald via het macrobudget. Minder beroep op de vangnetregeling betekent dat er meer geld overblijft voor de reguliere verdeling.

Al met al is zowel de inkomstenontwikkeling 2021 als de uitgavenontwikkeling 2021 nog zeer onzeker, zodat alles overziende wordt voorgesteld voor 2021 vooralsnog uit te gaan van een budgettair neutrale verwerking.

3 voorstel

De actuele informatie over de BUIG-budgetten en bijstandslasten als volgt te verwerken:

- verhoging van de bijstandsuitgaven met incidenteel € 1,3 miljoen in 2020 en structureel € 0,85 miljoen per 2021;
- een samenhangende verhoging van de uitkering BUIG ad. € 0,85 miljoen structureel vanaf 2020;
- dekking van het incidentele tekort 2020 ad. € 0,45 miljoen ten laste van het Lokaal Coronafonds.

BIJLAGE 2: UITWERKING/TOELICHTING SYSTEMATIEK MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Paragraaf 4.1. van deze nota bevat een algemene inkadering ter onderbouwing van de voorgestelde wijziging van de systematiek voor investeringen in maatschappelijk vastgoed. Met inachtneming hiervan geeft deze bijlage een nadere toelichting op de financieel-technische uitwerking.

1. Investeringsplan 2020-2024 maatschappelijk vastgoed

Onderwerp van de systematiekwijziging zijn onderstaande investeringen, gebundeld in een nieuw investeringsplan maatschappelijk vastgoed. Voor 2020 t/m 2024 gaat dit afgerond om € 73,9 miljoen op de terreinen wijkcentra, sport en onderwijshuisvesting.

Omschrijving	invest. bedrag	jaren	bedragen x duizend euro					krediet gevoteerd	apart te voteren
			2020	2021	2022	2023	2024		
Wijkcentra									
W.1. Wijkcentrum Noorddammerlaan	1.200	'21		1.200					V
W.2. Wijkcentrum Alleman	2.600	'21	852	1.748					V
Sport									
S.1. Binnensport KKC ism sporthal De Meerkamp	6.700	'22			6.700				V
S.2. Zwembad / extra zwemwater	12.500	'22			12.500				V
Onderwijshuisvesting									
O.1. Piet Hein	5.900	'20	5.900					V	
O.2. Gymzaal, c.a. HWC	3.700	'21		3.700					
O.3. KKC - Renovatie/Nieuwbouw	21.118	21/'23		2.118	14.000	5.000			raad 11nov20 raad 18nov20
O.4. Nieuwbouw Landtong	7.200	'22			7.200				V
O.5. Uitbreiding AC	5.000	'22/'23			2.500	2.500			V
O.6. Nieuwbouw de Scheg	8.000	'23				8.000			V
Totaal	73.918		6.752	8.766	42.900	15.500	0		

2. Structurele dekking kapitaallasten investeringen maatschappelijk vastgoed

Bovenstaand investeringsplan leidt tot een structureel te dekken bedrag aan kapitaallasten. Dit bedrag loopt op van afgerond € 0,2 miljoen per 2021 naar € 2,35 miljoen per 2024. In de financieel-technische uitwerking is dit de resultante van de volgende "bewegingen":

- berekening kapitaallasten cf. bestaande begrotingsgrondslagen (afschrijvingstermijn en rekenrente);
- verwerking effect lagere rekenrente door extra investeringen zonder extra rentelasten. De huidige rekenrente is nog 3,5%. Voorstel is om deze met ingang van 2021 te verlagen naar 3,0% en dit te verwerken na opmaak van de jaarrekening 2020, richting begroting 2021;
- verwerking "weglek-effect" lagere rekenrente en effect fasering/onderuitputting (per saldo neutraal).

Voorgestelde dekking voor deze kapitaallasten is de structurele dotatie aan de reserve "sparen vooraf".

Omschrijving	bedragen x duizend euro				
	2020	2021	2022	2023	2024
kap.lasten inv.plan maatsch. vastgoed ("bruto")		405	963	3.869	4.874
vrijval rente (via lagere rekenrente)		-236	-543	-2.006	-2.549
weglek vrijval lagere rekenrente & onderuitputting/fasering		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
totaal te dekken extra kapitaallasten	0	169	420	1.863	2.325

3. Reserve "sparen vooraf"-> reserve stedelijke vernieuwing

Tegelijkertijd wordt de reserve sparen vooraf hernoemd tot reserve stedelijke vernieuwing. De structurele dotatie aan deze reserve loopt aldus af naar € 0,65 miljoen per 2024. Door een apart in de voorstellen opgenomen toevoeging aan de dotatie van € 0,35 miljoen blijft een structurele dotatie van € 1 miljoen beschikbaar. De omvang van de reserve beweegt zich rond de € 10 miljoen, inclusief een eenmalige vrijval ten gunste van de algemene reserve van € 3 miljoen, alsmede de inzet van de reserve voor de onrendabele top Legmeer (€ 7 miljoen). Daarmee is sprake van een evenwichtig geheel in omvang en verloop van de algemene reserve en de reserve stedelijke vernieuwing.

BIJLAGE 3: NADERE UITWERKING BESTEDINGSKADER RESERVE DUURZAAMHEID / PLECK 2.0

Bestedingskader bestemmingsreserve Investeren in Energietransitie en Duurzaamheid

September 2020

De gemeenteraad van Amstelveen heeft tijdens de raadsvergadering van 26 september 2018 besloten haar aandelen in Eneco af te stoten. Er werd een opbrengst verwacht van 30 miljoen euro. Het besluit luidde dat daarvan € 15 miljoen benut wordt voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid. Op 12 februari 2020 is ingestemd met de verkoop van de aandelen (t.w.v. €52,5 miljoen) en is de bestemming van €15 miljoen voor energietransitie en duurzaamheid herbevestigd. In de perspectiefnota 2020 zijn beleidsintensiveringen lokale agenda duurzaamheid gedekt via de bestemmingsreserve 'investeren in energietransitie en duurzaamheid'. Er resteert derhalve een besteedbaar bedrag van € 12,8 miljoen. In deze notitie wordt een voorstel gedaan over hoe dit bedrag optimaal ingezet kan worden.

De gemeente staat aan de vooravond van een aantal grote transitie op gebied van duurzaamheid, te weten de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie en de klimaatadaptatie. Het beleid is vastgelegd in de beleidsnota PLECK (Plan voor Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie 2019). Op alle fronten wordt al ingezet op onderzoek en uitvoering, maar om de klimaatdoelstellingen van de gemeente zelf en het rijk te behalen moet er nog veel meer gebeuren.

De verduurzaming van de stad kent echter nog vele onzekerheden. Zowel in oplossingsrichtingen als in bijbehorende kosten. De financiering van het klimaatakkoord is nog niet uitgekristalliseerd. Het gaat over de lange termijn, de landelijke doelstellingen richten zich op 2050. Een definitief voorstel voor de besteding van het Enecogeld tot 'op de Euro' is dan ook niet verstandig. Voorliggende notitie geeft een kader en een richting waaraan het geld besteed kan worden, maar laat ruimte voor de exacte invulling van de bestedingen naarmate meer duidelijk wordt mettertijd.

Hierna wordt eerst, om een beeld te vormen waar we het over hebben, een groslijst van projecten en thema's opgesomd die allemaal onder het gemeentelijke duurzaamheidskader vallen (projecten uit PLECK). Daaruit worden enkele conclusies getrokken. Daarna wordt een kostenplaatje geschetst, voor zover zaken bekend zijn. Tevens is op een rij gezet welke (subsidie)regelingen er al zijn van zowel de gemeente als van het Rijk en is kort gekeken naar beleid van andere gemeenten. Vervolgens wordt een kader geschetst waarbinnen uitgaven uit het Enecogeld kunnen worden gedaan en wordt een bestedingsvoorstel gedaan.

Groslijst duurzame projecten

Pijler	Project
Energietransitie	Woningisolatie Afsluiten van aardgas Wijkuitvoeringsplannen Ontsluiten duurzame warmtebronnen (WRK, RWZI) Warmtenetten aanleggen rond bronnen Concessieverlening warmte Uitbreiden elektriciteitsnetwerk Opwek duurzame energie Waterstof ontwikkelingen OV en fietsgebruik stimuleren Oplaadpalen Snellaadstations Duurzame mobiliteit gemeentelijke organisatie Verduurzamen gemeentelijk vastgoed
Circulaire economie	Circulair inkopen en aanbesteden Circulair bouwen stimuleren Huishoudelijk restafval verminderen Grondbank Afvalbrengstation verplaatsingsonderzoek Pilots circulaire projecten
Klimaatadaptatie	Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Tuinen ontsteden / steenbreek Daken vergroenen
Overkoepelend meerdere pijlers	Corporaties stimuleren duurzaamheid Milieueducatie Grote daken groen en zon pv Bedrijven stimuleren Invest MRA

Op basis van deze groslijst kunnen enkele constatering worden gedaan:

- De Energietransitie bevat de meeste en de duurste projecten, die nieuw zijn voor de gemeente en niet aanhaken op de reguliere begroting van de gemeente. Het zijn enerzijds projecten die de bewoners en bedrijven van Amstelveen direct raken in hun huis en portemonnee. Anderzijds zijn het grote projecten die een onrendabele top kennen (b.v. warmtenet) of projecten die vanuit energie perspectief bekeken een stimulans nodig hebben om gestart te kunnen worden om zo een vliegwieleffect teweeg te brengen (WRK zwembad)
- Het aantal KA en CE projecten is iets minder. Soms zijn het projecten die niet veel kosten (geveltuintjes), en soms schurken ze tegen de reguliere begroting aan (herinrichting). Soms zijn projecten meer indirect voor bewoners van belang, zoals de grondbank.
- Een aantal projecten valt binnen 2 of meer pijlers.

Hierna volgen enkele financiële inschattingen, die gemaakt zijn met de kennis van nu en slechts een grof beeld schetsen van de verhoudingen binnen het hele kostenplaatje van de duurzaamheid.

Financiële inschattingen

Energietransitie

Voor de algehele strategie en coördinatie van de energietransitie zijn 3 fte's nodig, deze zijn al in de reguliere begroting gedekt. Op basis van wat we nu weten uit andere gemeenten en uit diverse onderzoeken kunnen van bepaalde te verwachten kosten inschattingen worden gemaakt. Dit is dus geen compleet overzicht, want er zijn nog veel zaken onbekend. Ook weten we nog niet hoeveel financieringsmogelijkheden er zijn in de toekomst van bijvoorbeeld het Rijk of Europa om kosten te dekken. We weten dat er in elk geval geld nodig is voor de volgende posten:

- 1)** Ontwikkelen en uitvoeren wijkplannen ten behoeve van de energietransitie: hiervoor zal een team dat het project uitvoert en de bewoners begeleidt en ontzorgt. Daarvoor zijn naar verwachting nodig: coördinator, bouwkundig adviseur, communicatie, contractbeheerder en ondersteuning. Er kunnen bij full-time inzet van een dergelijk team 2 buurten per jaar opgepakt worden. In het landelijke proeftuinen project is hiervoor gedurende het traject € 400.000 per proeftuin extra uitgetrokken.
- 2)** Isolatie: het aantal particuliere woningen (woningvoorraad min corporatiewoningen) in Amstelveen betreft 28.000. Kosten voor isolatie worden momenteel deels gedekt door subsidies, zie overzicht. Bij benadering is er per woning een onrendabele top bij op hoog niveau isoleren van € 10.000,-. Dat komt op een totaal van zo'n € 280 miljoen. Hier kan de gemeente in financiële zin dus slechts een bescheiden rol spelen. Wel kan de gemeente inzetten op mensen informeren door adviseurs aan te stellen en mensen ontzorgen door gezamenlijke inkoopacties, die tegelijk een gunstige prijs kunnen opleveren. (De koepel van woningbouwcorporaties Aedes maakt op landelijk niveau afspraken t.a.v. verduurzamen woningen).
- 3)** Opwek: zonnepanelen op woningen verdienen zichzelf terug binnen 7 á 8 jaar. Hiervoor wordt momenteel geen subsidie verstrekt, maar gemeenten organiseren wel gezamenlijke inkoopacties om mensen te informeren en te stimuleren. Deze acties zijn tot op heden succesvol gebleken. De kosten voor de gemeente voor deze acties zijn beperkt tot enkele duizenden euro's aan organisatiekosten.
- 4)** Collectieve warmte: het aanleggen van een warmtenet of andere methoden zijn kostbaar (miljoenen Euro's) en zullen niet altijd rendabel zijn vanaf de start. Ook de weg er naar toe is intensief en vraagt veel menskracht om de uitvoering mogelijk te maken. Denk daarbij aan een proces van concessieverlening voor een warmtenet bijvoorbeeld, daar is veel kennis en inzet voor nodig en kan rond € 50.000 kosten.

Klimaatadaptatie

Het Plan van aanpak Klimaatadaptatie wordt in de 2^e helft van 2020 opgeleverd. Naar verwachting is er een aantal risicogebieden die niet met een reguliere herinrichting klimaatadaptief te maken zijn, daar is meer voor nodig. Het gaat om ruim € 2 miljoen euro, die deels kunnen worden gefinancierd uit de reguliere budgetten en uit het Gemeentelijk Rioleringsplan. Er is € 340.000 aanvullende middelen nodig die uit voorliggend bestedingskader zullen worden gefinancierd. Projecten waarmee bewoners en bedrijven of instellingen verschil kunnen maken zijn bijvoorbeeld het vergroenen van daken en tuinen. Voor daken hebben we een subsidieregeling waar in 2021 en 2022 € 100.000 voor wordt uitgetrokken. Voor steenbreek in tuinen wordt nog een voorstel gemaakt, maar ook daar zal een vergelijkbaar bedrag van € 100.000 voor nodig zijn (eenmalig).

Circulaire economie

Het circulair inkopen van alle gemeentelijk inkoop- en aanbestedingen mag (op termijn) niet meer kosten dan anders. De investeringen die de gemeente heeft gedaan voor het opbouwen van kennis hierover circulair inkoop- en aanbesteding worden in 2020 besteed.

Grote projecten zijn mogelijk te verwachten op gebied van het afvalbrengrstation, grondbank en een circulaire hub (t.b.v. Legmeer en BTAZ). Er is nog geen inzicht in de kosten en of deze uit de ontwikkeling of de reguliere begroting (bv afvalstoffenheffing in geval afvalbrengrstation) gedekt kunnen worden.

Circulair bouwen betekent voor de gemeente vooral kosten op het gebied van het opdoen van kennis en de inzet van capaciteit daarbij. Dat geldt ook voor het samenwerken met het bedrijfsleven om pilots op te zetten om nieuwe ontwikkelingen te stimuleren. De kosten hiervan bedragen in 2020 rond de € 15.000,-.

Regionale ontwikkelingen ET en CE

In de Metropoolregio Amsterdam wordt een fonds ingericht: Invest-MRA. Daar over wordt een apart voorstel gemaakt. Kortweg: € 2,5 mln. inleg door Amstelveen in een revolverend fonds, dat ingezet wordt voor Energietransitie en Circulaire Economie.

Conclusie

Het merendeel van de kosten zal worden gemaakt binnen de energietransitie. Hoe hoog de kosten precies worden is echter nog onduidelijk, evenals de eventuele financiering vanuit het Rijk of andere bestuurslagen. Een deel van de kosten is zo hoog, dat de gemeente in de financiering slechts een beperkte rol kan spelen en een meer faciliterende en ontzorgende rol op moet pakken. De kosten voor CE en KA zijn vaak te relateren aan bestaande werkzaamheden of gemeentelijke voorzieningen. Het is echter niet ondenkbaar dat er belangrijke initiatieven uit deze hoek komen die om financiering vragen die niet uit de reguliere begroting gefinancierd kunnen worden.

Wat is er al?

Aan het eind van deze notitie is een overzicht opgenomen van financiële regelingen voor verduurzaming die er al zijn. De gemeente wil geen regelingen optuigen die er al zijn van rijkswege.

Op basis van het overzicht kan geconcludeerd worden dat er al behoorlijk wat regelingen zijn opgetuigd. Zowel ten behoeve van verschillende doelgroepen als ten behoeve van verschillende maatregelen. De meeste voorzieningen zijn voor een bepaalde tijd of middels een maximum bedrag vastgesteld, dus die raken dan uitgeput. Het is goed om geld te reserveren om deze (gemeentelijke) regelingen te monitoren en waar nodig aan te vullen of uit te breiden.

Ten aanzien van bedrijven heeft de gemeente de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de opdracht gegeven bedrijven te controleren en stimuleren de benodigde energiebesparende maatregelen te nemen. Deze kosten zijn deels ingecalculleerd.

Er is kort gekeken naar hoe andere gemeenten hun duurzaamheidsbeleid vormgeven en waar de financiële zwaartepunten liggen, zie eind van deze notitie.

Voorstel besteding Enecoreservering

Het is niet raadzaam om nu een besluit te nemen over de exacte besteding van de € 12,8 miljoen in de bestemmingsreserve 'investeringen in energietransitie en duurzaamheid', omdat de kosten van de verduurzaming en de verdeling daarvan tussen Rijk en gemeenten vrijwel onbekend zijn.

Het voorstel luidt een deel van het bedrag (€ 6,8 miljoen) te reserveren tot meer duidelijk is en uitgaven te baseren op voorliggend voorstel qua prioritering en spelregels.

Prioritering

Amstelveen wil ten eerste haar bewoners ontzorgen daar waar de verduurzaming rechtstreeks hun huizen binnenkomt. Dat gebeurt vooral wanneer we spreken over isoleren, besparen en energie-opwek. Daarnaast willen we bijdragen aan de vergroening van tuinen en daken. We willen de mensen financieel ondersteunen en de impact beperken. De bestaande subsidieregelingen voorzien hier al in, maar die zijn eindig qua tijd en budget. Voorstel is om voor de voortzetting van de 4 gemeentelijke subsidies een bedrag te reserveren (€ 2,5 mln), en ervan uit te gaan dat er in de loop der tijd meer aanvragen gedaan zullen worden. De regelingen worden periodiek geëvalueerd en mogelijk aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. Bewoners van wijken die middels een wijkaanpak van het gas af gaan hebben extra ondersteuning nodig, omdat zij met een tijdslimiet te maken krijgen. Voor deze wijkaanpak wordt voor de eerste 4 wijken een apart bedrag gereserveerd (€ 1 mln).

Ten tweede wil Amstelveen grote ontwikkelingen mogelijk maken in de MRA waar ook Amstelveen (in)direct van profiteert, maar die de stad niet op zichzelf aan kan pakken, denk aan ontwikkelingen op gebied van groene waterstof of upcycling van grondstoffen. Hiertoe neemt Amstelveen deel in Invest-MRA (2,5 mln). (Zie separaat voorstel)

Ten derde wil Amstelveen geld reserveren voor het ontwikkelen en toepassen van oplossingen die bijdragen aan de verduurzaming van de stad. De duurzaamheidsdoelen staan beschreven in PLECK en opvolgende documenten in de toekomst. Het kan bijvoorbeeld gaan om warmteprojecten RWZI (Rioolwater zuiveringsinstallatie) of WRK (waterleiding Rijn-Kennemmerduinen). Het advies luidt om het budget dat niet onder 1 en 2 valt nog niet nader te bestemmen. Dit heeft alles te maken met het grote aantal onbekende factoren, zowel aan de kostenkant als aan de inkomstenkant.

Wanneer een project of een ontwikkeling om financiering vraagt en het project of de ontwikkeling past binnen het duurzaamheidsbeleid van de gemeente, dan kan het college van B&W naar bevind van zaken handelen tot een jaarlijks maximum van €50.000 en daarover achteraf verantwoording afleggen aan de raad.

Voor alle bestedingen gelden de volgende *spelregels*:

- Bijdrage aan doelen in PLECK op gebied van Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie
- De initiatieven, activiteiten en projecten hebben een concreet en meetbaar resultaat
- Het gaat om projecten op Amstelveens grondgebied of met profijt op Amstelveens grondgebied
- Het college van B&W kan binnen het kader van het duurzaamheidsbeleid jaarlijks tot een maximum van € 50.000 middelen uit de reserve inzetten en daarover achteraf verantwoording afleggen aan de raad via de P&C-cyclus (Tijdvakrapportages, Jaarrekening).

Het bestedingsvoorstel:

Wat	Hoeveel
Mobiliteit gemeentelijke organisatie	€ 0,05 mln (*)
Klimaatadaptatie	€ 0,34 mln (**)
Bewoners ondersteunen financieel	€ 2,50 mln (***)
Wijkaanpak eerste wijken	€ 1,00 mln (***)
MRA-Invest	€ 2,50 mln (**)
Reservering overig	€ 6,41 mln (***)
Totaal	€ 12,80 mln

(*) voorstel beschikbaarstelling via voorstel eenmalige middelen bij de begrotingsvoorstellen 2021;

(**) voorstel beschikbaarstelling via separaat collegevoorstel in novemberraad en decemberraad;

(***) voor deze posten is nu een bestedingskader. Beschikbaarstelling vraagt aparte besluitvorming.

Bestaande subsidies en regelingen

Subsidie	Waarvoor	Wat levert het op?	Voor wie	Looptijd (verwacht)	Jaarlijkse kosten
Gemeentelijk					
Subsidie energiebesparende maatregelen voor VvE's	Aardgasvrije ruimteverwarmingsinstallatie Aardgasvrije tapwaterinstallatie Afsluiten gasaansluiting	Max. €2500 Max. €500 Volledige kosten tot 5k	VvE's	2020 en 2021 (op = op)	€ 400.000 voor deze regelingen samen
Subsidie voor energiebesparende maatregelen woningen	CV ketel tapwater Aardgasvrije kookvoorz. Thuisaccu Douche wtw Zonneboiler Bodemenergiesysteem Afsluiten gasaansluiting	Max. €2500 Max. €500 €200 €900 €100 €900 €1500 Volledige kosten tot 5k	Huiseigenaren Huurders	2020 en 2021 (op = op)	
Duurzaamheidsfonds Amstelveen	Onderzoek, opstartkosten. Leningen 1,5% Zonnepanelen etc.		VvE's Bewonersgroepen Organisaties	2021 en 2022	€ 200.000 in 2021 € 100.000 om 2022
Subsidie Groen op gebouwen	Sedum op dak of gevel	€30 - €60/m ²	Woningeigenaren Organisaties Bewonersgroepen	2021 en 2022	€ 100.000

Subsidie	Waarvoor	Wat levert het op?	Voor wie	Looptijd (verwacht)
Rijk				
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) subsidie	Vouchers, collectief advies, collectieve inkoop (isolatie, zon, waterzijdig inregelen, inductie)	Gemeente ontvangt subsidie van het rijk €335.000,- en voert regeling uit	Woningeigenaren	Alleen 2020
Subsidie energiebesparing eigen huis (SEEH)	2 of meer grote isolatiemaatregelen	Max. €10k	Woningeigenaren VvE's	31-12-2022
Investeringssubsidie duurzame energie (ISDE)	Warmtepomp, zonneboiler		Woningeigenaren Zakelijk gebruikers	31-12-2020
Energiebespaarlening	Lening particulier 1,7% Lening VvE 1,9%	Min €2500 max €25k (ZEP+/Nul op de meter tot max. €65k) Max €65k/appartement	Particulieren VvE's	Doorlopend o.v.
Laag btw tarief voor isolatiewerkzaamheden	Arbeidskosten aanbrengen isolatie is 9%		Iedereen	Doorlopend o.v.
Btw op zonnepanelen terugvragen	Zonnepanelen		Eigenaar zonnepanelen	Doorlopend o.v.
RVO: Subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	Hernieuwbare energie productie: biomassa, geothermie, water, wind (land, meer en waterkering) en zon	Afhankelijk van de vorm van opwekken krijg je een bepaald bedrag per opgewekte kWh.	Bedrijven	17/3/20 – 2/4/20
Subsidieregeling Elektrische Personenauto's Particulieren (SEPP)	Een nieuwe of gebruikte elektrische auto, koop of private lease	€ 2.000 á € 4.000	Particulieren	2020 overtekend, de regeling duurt tot 2025

Subsidie	Waarvoor	Wat levert het op?	Voor wie	Looptijd (verwacht)
Rijk				
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) subsidie	Vouchers, collectief advies, collectieve inkoop (isolatie, zon, waterzijdig inregelen, inductie)	Gemeente ontvangt subsidie van het rijk €335.000,- en voert regeling uit	Woningeigenaren	Alleen 2020
Subsidie energiebesparing eigen huis (SEEH)	2 of meer grote isolatiemaatregelen	Max. €10k	Woningeigenaren VvE's	31-12-2022
Investeringssubsidie duurzame energie (ISDE)	Warmtepomp, zonneboiler		Woningeigenaren Zakelijk gebruikers	31-12-2020
Energiebespaarlening	Lening particulier 1,7% Lening VvE 1,9%	Min €2500 max €25k (ZEP+/Nul op de meter tot max. €65k) Max €65k/appartement	Particulieren VvE's	Doorlopend o.v.
Laag btw tarief voor isolatiewerkzaamheden	Arbeidskosten aanbrengen isolatie is 9%		Iedereen	Doorlopend o.v.
Btw op zonnepanelen terugvragen	Zonnepanelen		Eigenaar zonnepanelen	Doorlopend o.v.
RVO: Subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)	Hernieuwbare energie productie: biomassa, geothermie, water, wind (land, meer en waterkering) en zon	Afhankelijk van de vorm van opwekken krijg je een bepaald bedrag per opgewekte kWh.	Bedrijven	17/3/20 – 2/4/20
Subsidierегeling Elektrische Personenauto's Particulieren (SEPP)	Een nieuwe of gebruikte elektrische auto, koop of private lease	€ 2.000 á € 4.000	Particulieren	2020 overtekend, de regeling duurt tot 2025

Wat doen andere gemeenten?

Ter oriëntatie is gekeken naar de uitgaven aan duurzaamheid van andere gemeenten van vergelijkbare of grotere omvang om ons heen.

Daarbij valt op dat bijna geen enkele gemeente helder inzicht kan verschaffen in wat er precies aan duurzaamheid wordt uitgegeven. Het gebeurt te versnipperd, oftewel duurzaamheid is te breed en loopt door de hele begroting heen.

De gemeenten geven verreweg het meeste geld uit aan de energietransitie, waarbij het begeleiden van bewoners belangrijk is. Circulaire economie en Klimaatadaptatie zitten vaak in de begrotingen verstopt of de kosten worden bij bestaande projecten of activiteiten ingecalculleerd.

Gemeenten hebben ook erg wisselende insteken, omdat de situatie overal van elkaar verschilt. Het hebben van een oude binnenstad is een zegen, maar een last waar het gaat om duurzaamheid. Het is moeilijk een binnenstad met monumenten te verduurzamen.

Enkele gemeenten hebben al warmtenetten en stadsverwarming en hebben daardoor weer andere focuspunten (Almere, Purmerend). Of een bepaalde industriële tak is belangrijk (food in Zaandam) en krijgt meer aandacht. Almere heeft de Floriade in 2022 met als thema Growing Green Cities.